

VÄNERSBORGS SÖNERS
GILLES

ÅRSSKRIFT
1969

Trettioåttonde årgången

TIDSKRIFT FÖR
VÄNERSBORGS MUSEUM

C. W. Carlssons Eftr. Boktryckeri AB
Vänersborg 1969.

Vänersborg — kanske en fästning.

När Gustav III i slutet av november månad 1772 besökte Vänersborg under sin Eriksgata försummade han inte att på ort och ställe göra sig underkunnig om stadens strategiska läge och gav före sin avresa muntlig order om att staden ånyo skulle befästas. Kungens Eriksgata företogs i en för landet ganska bryd-sam utrikespolitisk situation och den betraktades mer eller mindre som en ren demonstration mot grannländerna Norge och Danmark, där man enligt vad som uppsnappats rustade sig för ett krig mot Sverige. Enligt en försvarsplan skulle Vänersborg — liksom tidigare under stadens första decennier — utgöra centralorten för försvaret vid den västra gränsen. En hel armékår var beordrad till staden; fem infanteriregementen och två rytteriregementen.

Kungabesöket 1772 ägde rum i Vänersborg knappt 100 år efter det att stadens dåvarande befästningar totalt hade raserats av den dansk-norske generalen Ulrik Frederik Gyldenlöve, som sommaren 1676 intog Vänersborg¹).

Till försvarsverken hade då hört en kraftig skans, ungefär på den plats där fängelset nu är beläget, och runt hela staden löpte ett "staket", en fästningsvall av ganska primitivt slag. Gyldenlöves ödeläggande av Vänersborgs försvarsverk var så grundlig att en fortifikationsofficer i slutet av 1676 hade rapporterat till myndigheterna i Stockholm att platsen där skansen legat var lika slät som stuggolvet. En militär institution fanns emellertid i Vänersborg vid tiden för detta kungabesök. Det var det i början av 1750-talet uppförda kronobageriet, som låg på den tomt där nu fängelset ligger. Kronobageriet var en tvåvånings stenbyggnad och inrymde nio bakugnar. Det hade uppenbarligen stor kapacitet och lär ha ansetts som det bästa av Kronans bagerier. På museet i Vänersborg har en

1) Se VSGA 1964. Sture Johanson: Historien bakom herr Gyldenlöves klocka. Anteckningar om Vänersborgs erövring och ödeläggande 1676.

detalj från detta Kronans bageri bevarats, en kalkstensplatta med de heraldiska tre kronorna uthuggna i relief.

Planer på att åter befästa Vänersborg efter den danska härjningen hade uppenbarligen inte saknats, men aldrig kommit till utförande. Gustav III:s aktualiserande av försvarsplanerna var vid denna tid ganska angeläget. Sverige stod i stort sett utan bundsförvanter, grannländerna var mer eller mindre fientligt sinnade och Danmark-Norge hade ingått en pakt med Ryssland, vilket gjorde Sveriges läge mycket utsatt. Ett starkt fäste vid västgränsen och mot Norge måste därför anses som högst väsentligt — alldeles som det var 100 år tidigare. Kungen hyste också angreppsplaner mot såväl Danmark och Norge som Ryssland.

Det synes som om en så gott som omedelbar åtgärd var, att man inom fortifikationen började sondera för anläggandet av en fästning i Vänersborg. Generalmajor Sven af Winklerfelt beordrades 1773 att göra upp en plan för Vänersborgs befästande, där han inte tycktes sky några medel för att verkligen göra staden till ett lås mot Norge. Enligt af Winklerfelts dessein skulle hela dåvarande staden omges av en ytterst kraftig dubbel fästningsmur med ett 10-tal väl bestyckade bastioner i skilda riktningar.

Från stadens sida var man av skilda anledningar angelägen om att de försvarsplaner kungen tänkt på under sitt besök i samband med Eriksgatan skulle genomföras. Frågan aktualiserades också genom stadens brand 1777, då tydligen de lokala myndigheterna ansåg sig kunna frukta att Vänersborg kanske inte skulle byggas upp igen.

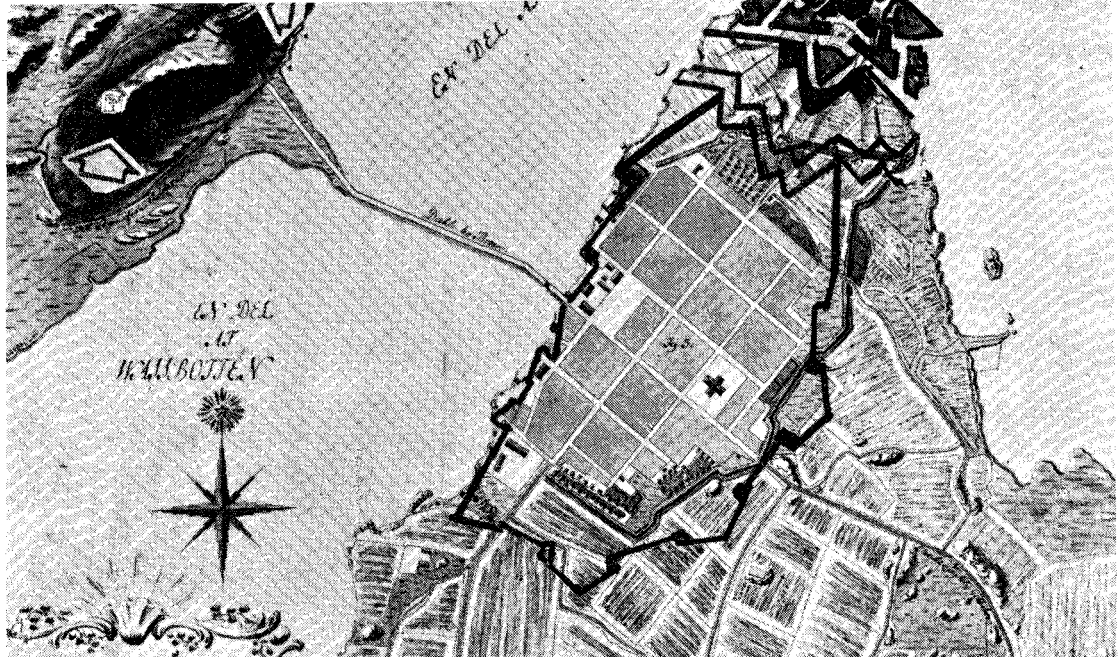
Efter vädjanden av magistraten sände landshövdingen Michael von Törne en skrivelse till Kungl. Majestät och framlade stadens problem och vädjade att anslag måtte beviljas till återuppbyggnaden. Han påminde också kungen om dennes planer vid besöket fem år tidigare och framhöll lämpligheten av att redan på ett tidigt stadium göra nödvändiga utstakningar för fästningsverken innan stadsplanen fastställdes och återuppbyggnadsarbetet efter branden igångsattes. Dessutom vore det lämpligt att för Kronans räkning inlösa de tomter och kvarter som vore behövliga för försvarsanläggningarna, underströk landshövdingen.

Det af winklerfeltska förslaget ansågs emellertid överdimensionerat. "Jag tror inte att rikets statsverk skulle tåla att betungas med så massiva och kostsamma verk", framhöll direktören för fortifikationen, generallöjtnant Axel Magnus von Arbin i ett utlåtande 1781. af Winklerfelts förslag hade stora likheter med en befästningsplan som redan 1656 gjorts upp av generalkvartermästaren Johan Wärnschöld, som hade planerat en icke vattenfylld grav runt staden och ett kastell på "Skräcka udde".

Istället gick uppdraget till en annan fortifikationsofficer, Carl Fredrik von Röök, som bl. a. dessförinnan haft överinseendet över befästningsarbeten i Finland, främst uppbyggandet av Sveaborgs fästning utanför Helsingfors. von Rööks förslag för Vänersborgs befästande är ytterst detaljerat och omfattar ett 20-tal blad med väl genomarbetade ritningar och planskisser över de olika värnen i anläggningarna. Till detta kommer också 19 fullskrivna folioark med beskrivning över fästningen. Planen finns tillgänglig på Krigsarkivet i Stockholm.

General von Arbin har i en introduktion till det von röökska förslaget motiverat fästningsplanerna. Fortifikationschefen hade själv gjort sig förtrogen med stadens strategiska läge, då han åtskilliga år tidigare tillsammans med bl. a. generalmajor von Strusenfelt, överste Sprengtporten och major Pinello (den italienfödde ädling som blev en av Karl XII:s officerare, och deltog bl. a. i ryska fälttåget, samt blev senare kommandant i Bohuslän, och alltför har ättlingar i Vänersborg).

"Vänersborg äger den fördelen att äga en rymlig hamn, så väl igenom den av naturen formerade kanalen imellan staden och grundet å Dalssidan, vilket vidtager strax vid träbroändan, som stöter till den långa chausseen varöver man färdas till andra stranden; såsom ock av sjön Vassbotten, vilken å ena sidan har kommunikation med Väneren och å den andra meddelar tillräckligt vatten för passagen av djupgående järnskutor och andra fartyg", anför von Arbin. "Förutom allt detta giver en redan byggd stad bättre utrymme till vinterkvarter för en någorlunda respektabel trupp, jämte deras och de övriga kvarterens förnödenheter".

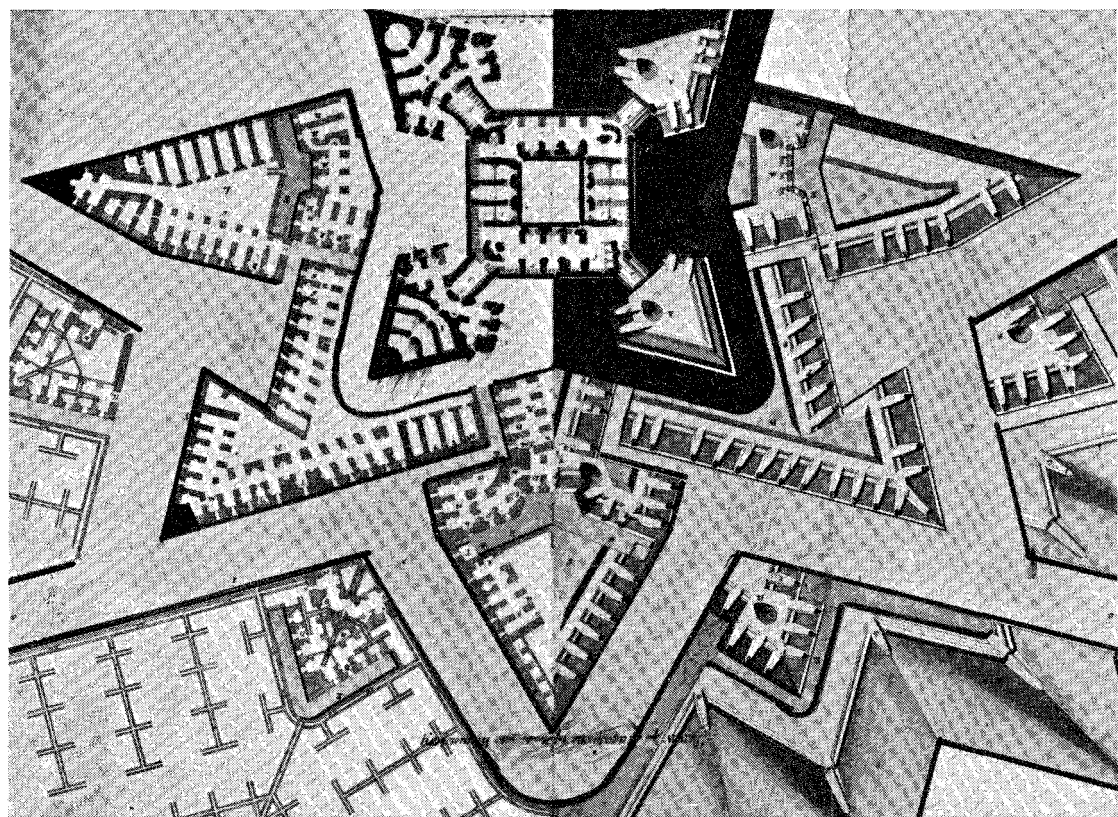
Denna karta från 1781 visar den tänkta placeringen av befästningsverken i Vänersborg enligt Gustaf III:s intentioner. Ytterst på Skräcklan och på skären utanför skulle centralfästningen med vallgravar ligga. En deltaljerad skiss ses på sidan 8. En ringmur med sju befästa mindre värn omgärdar själva stads kvarteren. Pilarna t.v. utvisar läget för de båda fristående bastionerna vid Blåsut och i Dalbobergen.

von Arbin finner det vara mycket angeläget att sjöfarten skall kunna skyddas. Därför ville han förorda anläggandet av bastioner på höjderna vid Blåsut och i Dalbobergen. Dessa höjder skulle lätt kunna falla i fiendens händer om de inte var befästa, menade han. Därigenom kunde då en fiende kontrollera såväl Dalbobron, sjöfarten på Vänern och även hamnen i Vänersborg. Detta skulle kunna innebära att fienden fick möjlighet att tränga fram och nå förbindelse med Edsvägen, vilket vore allvarligt, då vägen i så fall låg öppen mot Göteborg. Likaså kunde fientliga trupper tränga fram mot både Vassända kyrka, och vidare ta sig över Karls grav och Göta älv vid Vargön in i Västergötland.

Kraftiga batterier på Dalbobergen, ett väl dimensionerat citadell och magasin på Skräcklan samt en befäst ringmur runt hela staden, var huvudtankarna i von Arbins plan. Med den planeringen skulle man bl.a. ha den fördelen att i fredstid lätt kunna transportera hit förråd och förstärkningar, såväl sjö- som landvägen. Vid krigstillstånd skulle man i fästningen kunna utstå mycket långvariga belägringar; om man trots allt skulle tvingas överge "borgen vid Vänern" fanns tämligen goda reträttmöjligheter både till lands och till sjöss.

I det förslag som von Röök utarbetade — det är daterat Stockholm den 10 juni 1781 — förlade han kärnan i fästningsanläggningen till "den yttersta udden norr om staden". Det var således på Skräcklan, i motsats till den tidigare placeringen av försvarsskansen i den södra delen av staden. På Skräckleudden hade han tänkt sig att huvudmagasinet och själva fästningsbyggnaden skulle anläggas som en starkt bestyckad fyrkant i tre våningar, jämte källare och plattform, samt med underjordiska logements- och förrådsbunkers — kassematter. Fästningskärnan skulle omges av fyra bastioner med i spetsar framskjutande ytterverk, kontregarder och raveliner, samt omges av en vattengrav. Under försvarsvallarna skulle min-gallerier anläggas. Flera av värnen skulle placeras ute i sjön på skären. Runt hela staden skulle en ringmur av gråsten uppföras. Den tycks enligt ritningarna vara planerad att bli cirka sex meter hög. I muren skulle ingå sju bestyckade bastioner och kassematter.

Placerar man i fästningen i nutida Vänersborgsförhållanden, skulle fästningens kärna — vilken tycks vara beräknad till cirka 15 meter i fyrkant — ligga nästan exakt där Vattenverket ligger. Bastionerna och fästningsvallarna skulle skjuta ut över den nordligaste udden utanför Vattenverket och på holmarna och skären där. En vallgrav skulle i väster ha mynnat ut i Vänern ungefär vid platsen för gamla kallbadhuset och därifrån gått i vinkel österut genom Norra skolan, skjuta in i kvarteren på andra sidan Norra gatan och mynna ut i sjön strax söder om Skräcklestugan. Framför vallgraven, åt stadsidan till, var en kraftig fästningsmur planerad.

Detta är en detaljskiss — delvis i genomskärning — av Skräcklefästningens centrala parti. I mitten den kvadratiske kärnan med dess fyra utskjutande bastioner, vilka delvis skulle byggas på några mindre skär, varför Väneren till viss del ingår i denna inre vallgrav. Detta centralcittadell skulle omges av en stjärnformig "månghörning", bestyckad med kanoner och andra artilleripjäser samt minor. Utanför ännu en vallgrav ligger de yttre försvarsverken med klassiskt sluttande, spetsiga värn.

De båda redutterna på andra sidan viken (som von Röök felaktigt kallar Vassbotten), alltså i Dalbobergen och på Blåsut, skulle förläggas på strategiskt lämpligt sätt, så att man från dem kunde behärska dels vägen mot Dal och dels "postvägen till Uddevalla", d.v.s. Katrinedalsvägen. Av ritningarna att döma hade man tänkt

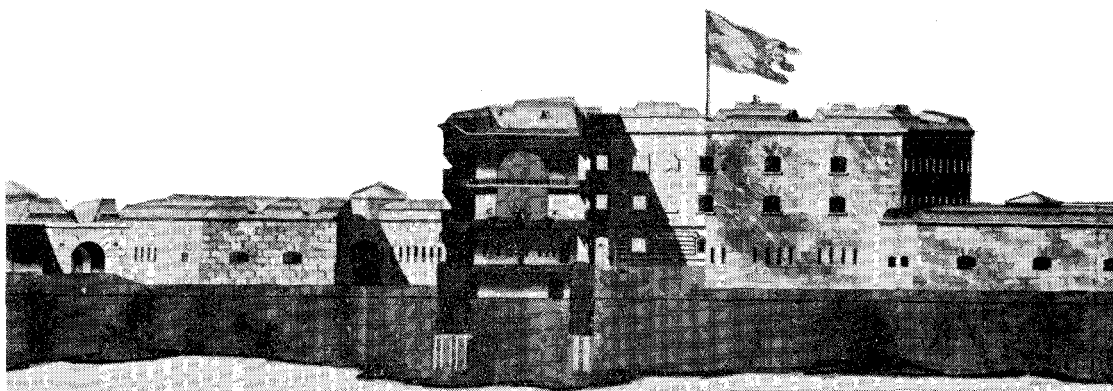
lägga den största och kraftigaste redutten ungefär i Dalaborgsparken, således mellan Folkets Park och högbrons landfäste vid Skogshyddan. Fästningsvärnet här borde bestå av fyra kraftiga bastioner, vilka skulle sprängas in i berget, och omges av vallgrav och fästningsvallar, som sköt ut i spetsar och vinklar. Omfånget skulle bli närmare 150 meter i diameter. Här planerades också bombsäkra, underjordiska bunkers.

Ungefär på krönet av Katrinedalsvägen vid nuvarande vägkorset ovanför Blåsutbacken har det andra, mindre värnnet på Blåsutsidan ritats in på kartorna från 1780-talet. Detta värn skulle inte vara fullt så gediget utfört, hade von Röök räknat ut. Risken var ganska stor att en eventuell fiende skulle kunna besätta denna redutt och därför borde den inte vara så säker att fienden sedan själv skulle kunna förskansa sig här.

De båda fästningsannexen på Blåsutsidan borde inte behöva bli kostsamma att uppföra, menade von Röök. Han hade nämligen kalkylerat med att man för att få byggnadssten till huvudfästningen och ringmuren skulle spränga ut sten ur "de flinthårda bergen" på Blåsut.

I princip var Vänersborgs fästning tänkt att bli av både defensiv och offensiv karaktär. Av den anledningen var det nödvändigt med stora magasins- och förrådsutrymmen i fästningen. De försvarsstyrkor som skulle förläggas till gränsen mot Norge beräknades uppgå till 15.000 man. Därtill kom garnisonerna i grannfästningarna i Bohuslän och Värmland. Av styrkan beräknades 2.000 man vara kavallerister, och tillsammans med artilleriets och trossens hästar fick man räkna med sammanlagt bortåt 5.000 hästar. Detta betydde att åtgången på t.ex. havre blev betydande och stora lagringsutrymmen krävdes enbart för foderförrådet.

Efter ett noggrant överslag kom von Röök fram till att han behövde utrusta fästningen med 270 bunkers, vardera med plats för 200 tunnor. Totalt skulle för sex månaders behov behövas cirka 55.000 tunnor olika förnödenheter. Dessa fördelade sig så: havre 2.129 tunnor, råg 43.568 tunnor, ärter och gryn 1.000 tunnor, salt 5.000 tunnor och sill och salta varor 3.000 tunnor.

Så här tänkte man att huvudfästningens fasad skulle ta sig ut. Över fästningskärnan på Skräcklan vajar den tretungade fanan. Härifrån utgår den kraftiga ringmuren runt staden. Den mörka sektionen till vänster om bildens mitt är en "röntgenskiss", som visar ett parti av fästningskärnans kraftiga stenmurar i genomskärning.

För att sörja för möjligheten att få färsk proviant under en långvarig belägring rekommenderades att man skulle plantera in fisk i vallgraven! Garnisonen i fortet i Dalbobergen ansågs ha tillräcklig tillgång på färskvatten genom det regn- och smältvatten som skulle finnas i vallgraven

Även om magasinsutrymmena för livsmedel och foder kan tyckas vara rejält tilltagna, tyder beskrivningen av fästningens försvarsfunktion på att lagringsbehovet för ammunition skulle vara enormt, eftersom försvararna vid ett angrepp förutsågs formligen kunna ösa tiotusentals granater och bomber i olika kaliber i timmen över angriparna. I planerna ingick anläggandet av ett krutmagasin i en ravelin ytterst åt sjösidan. Det antecknas särskilt att krutmagasinet skulle ha en klen stenvägg och enkelt bjälklager i den vägg som vette mot sjön. Detta för att tryckvågen vid en eventuell explosion inte skulle riktas in mot fästningen utan gå ut över sjön. Sannolikt var detta en dyrköpt erfarenhet från andra dåtida fästningar.

Bland handlingarna om detta storståliga befästningsprojekt för Vänersborg finns också en hemlig beskrivning av "huru värnen i

Vänersborgs fästning skola försvaras". Där lägger von Röök fram hela "generalade idéen" med fästningen Vänersborg och ger minst sagt förnumstiga förmaningar och — tycks det även för en lekman — elementärt självklara upplysningar i en "bruksanvisning" som är ställd till den blivande kommandanten. Den gode generalmajoren är också nog med att begära att dessa uppgifter om förut-sättningarna för "Speciela Förswaret af denne Deffensions Systema" skall vara förseglade ända tills det blir aktuellt att sätta försvarsarrangemangen i verksamhet. Risken fanns, menade han, att "någon officer kunde ta en kopia och lämnande denna genom trycket till allmänheten, för att göra sig ett namn, samt därigenom yppa en hemlighet, som endast bör vara reserverad för fäderneslandet".

I några av de goda råd som en blivande kommandant skulle bli delaktig av understrykes bl. a.:

"En ostridig sanning bliver alltid, att om den attackerande ej kan demontera fästningens kanoner, så vågar han aldrig att med vanlig dristighet avancera med sitt folk. Om nu kommandanten kan beskjuta den attackerandes manskap med haubitskolor, så förgår och söndersplittras betäckningen för de soldater som trängt in i fästningsgravarna och soldaternas aktivitet avstannar. Soldaten skall vara oändligt lycklig om han undgår döden, eller får jämte sina kamrater svidande blessyrer".²⁾

Det går åt många tätpräntade foliosidor för von Röök att utveckla sin grundtanke i uppbyggandet av försvarssystemet i fästningen. Med en fångslande inlevelse går han i detalj in i beskrivningar av vilken strategi som skall tillämpas i en mängd vitt skilda förutsättningar för angrepp. Generalen drar upp en hel rad tänkbara förfaranden vid stormningsförsök och all möjlig överraskningstaktik från fienden. Själv stoltserar fästningsplaneraren med att ha åtskilliga "surpriser" i beredskap, som han menar att den anfallande stridsledningen aldrig skulle förmå tänka ut. Det skulle t. ex. vara oväntade sprängningar av minor i oförutsedda serier, speciella system vid avlossandet av mörsare och haubitser, såsom att bara skjuta med varannan etc. Överraskande utfall av

2) Stavningen i citaten här och i fortsättningen normaliserad.

försvarare, bl.a. i småbåtar med 10—12 man o.s.v. fanns också med i strategin.

Ätminstone teoretiskt skulle den planerade stolta fästningen i Vänersborg vara hart när omöjlig att intaga. Inte ens om den attackerande vore beredd att "offra folk som flugor" skulle ett stormningsförsök bli framgångsrikt, menade konstruktören. Som fästningen var planerad betydde det tydligen nästan obegränsade möjligheter att vräka mördande eld från kanoner, haubitser och mörssare jämte granater och minor över angriparna. von Rööck säger att anfallarna "måste äga mer än mänskligt kurage för att arbeta under en så levande eld" — och det tror man gärna. Han räknar dock med att fienden skall vara båda "katig och modfull" och uttrycker sig avslutningsvis om det stolta befästningsverk han så energiskt planerat och tänkt ut på följande till synes blygsamma sätt:

"Man lämnar åt dem som bevistat belägringar eller varit uti belägrade fästningar att döma, huru svårt det bliver för den attackerade. Tänker fienden bemäktiga sig fästningen genom att svälta ut garnisonen, bör utsvaltningen draga långt ut på tiden".

Vid ett sentida studium av 1781 års fästningsplaner för Vänersborg kan man inte undgå att starkt imponeras av såväl de storslagna vyerna i projektet som den oerhörda grundlighet med vilken det planerades. Så mycket märkligare som hela detta jättarbete tycks ha kommit till utan att von Rööck uppenbarligen själv gavs tillfälle att besöka Vänersborg. Allt tyder på att han fått lita till kartor, samt observationer och informationer i andra hand. Krigsarkivet har von Rööks dessein i två upplagor i något varierande utförande. Samtliga ritningar och planer har gjort i flera färger för att återge fästningen i så naturtroget skick som möjligt. Koloreringen bl.a. är så utsökt skickligt utförd att man tror sig se ett perfekt färgtryck. Antalet arbetstimmar som lagts ned på fästningsplanen för Vänersborg måste vara mycket betydande.

Ändå var allt detta arbete fåfängt — ett monument över förspild möda. Det magnifika försvarsverket fanns bara på papperet då fienden några år senare stod utanför Vänersborgs tullportar. Det var då ånyo dansk-norska trupper som intog och ockuperade

staden i början av oktober 1788. Detta angrepp var en direkt följd av att Gustav III tidigare anfallit Ryssland och eftersom Danmark var Rysslands bundsförvant tvingade tsaren den danske kungen att förklara Sverige krig och gå till anfall. Nu blev den dansk-norska ockupationen av Vänersborg en ganska stillsam historia för att vara en krigshandling. Allt tycks ha gått helt oblodigt och okrigiskt tillväga och efter en månad drog inkräktartrupperna, under kommando av den danske generalen Johan Fredrik von Mansbach, vidare över Dalbobron och via Dalsland åter till Norge. Det var sista gången en fientlig trupp varit i Vänersborg. Däremot fick Vänersborg fungera som högkvarter och uppmarschbas för betydande truppstyrkor vid fälttågen mot Norge våren och sommaren 1808, samt det s.k. fjortondagarskriget i augusti 1814, vilket föregick unionen mellan Sverige och Norge.

Orsakerna till att Vänersborg inte fick den fästning, vilken på många håll syntes så angelägen, var uppenbarligen flera, delvis samverkande. Dels var statens finanser allt annat än goda och dels inriktade man sig tydligen på att i första hand bygga ut försvarsanläggningarna i Finland och på sydkusten, i Skåne och Blekinge. Dessutom rapporterades t. ex. 1784 allmänt om betydande vakanser i manskap vid regementena samt stor brist på utrustning och dylikt. Åren 1781 och 1782 var också svåra missväxtår, inte minst drabbades Dalsland hårt det senare året. Det sades här vara mer allmänt än sällsynt att folk svält ihjäl; svälten var den fiende man då fruktade mest.

Gustav III:s stolta planer på en central fästning i Vänersborg slutade också i något av en västgötaklimax — efter några decennier var Norge svenskt. Grannlandet, den forne angriparen, eliminerades följaktligen som fiende, och samtidigt flyttades Sveriges västgräns från Vänertrakten ända ut till Atlanten, varefter Vänersborgs strategiska betydelse starkt reducerades. Kungens personliga engagemang för att göra Vänersborg till en fästning gjorde honom uppenbarligen populär bland stadens befolkning. Rojalismen tog sig blomstrande uttryck redan vid Gustav III:s första besök i staden (det som omnämns inledningsvis) då majestätet mottogs i en stad som var överdådigt illuminerad och feststämd. Under kungens hela

regeringstid var Gustavsdagen en betydande festdag lokalt i Vänersborg, liksom kungens födelsedag den 24 januari. Det låg ett "fantastiskt, utländskt, flärdfullt" — rent av fransyskt — skimmer över den småstad som visserligen inte blev fästningsort men som långt efter "Gustavs dagar" fick drag av Lilla Paris och blev litterärt ryktbar som en fredlig idyll.

Sture Johanson.

Kring Vänersborg på Lloyds tid.

På min vägg hänger en mynningsladdad dubbelbössa, jämte en skolflorett det enda minnet efter min farbror och namne. Han avbröt skolgången vid läroverket i Vänersborg året före studentexamen och gick till sjöss men omkom på sin 20-årsdag, då ångaren "Apollon" gick under på Nordsjön.

Min far berättade ofta om broderns jaktintresse som fick sitt utlopp i de på den tiden ganska vilda markerna väster om staden. Dubbelbössan hängde sedan oanvänd i över 60 år, till dess jag själv i ungdomligt oförstånd använde den vid kråkjakt på Kasen. Med förskräckt föräldrar som åskådare avlöpte dock det hela lyckligt för skytten men mindre lyckligt för kråkorna.

Berättelserna om jaktäventyren på 1870-talet tror jag var en bidragande orsak till att jag tidigt blev intresserad av Llewellyn Lloyd's märkliga öden och äventyr. Det torde vara onödigt att för läsaren presentera denne man, vars minne fortfarande är levande ej minst i Vänersborgstrakten. Det går många mer eller mindre sanna historier om hans originella uppträdande och hans böcker om jakt och fiske hör till klassikerna på detta område.

För några år sedan hade jag turen att på ett antikvariat få tag i hans "Scandinavian adventures", 2 delar, tryckt i London 1854.

Verket innehåller en fantastisk blandning av vetenskap, sägner och folklivsskildringar, men det jag här vill återge litet av är Lloyd's beskrivning av sällskapslivet på gårdarna i Vänersborgstrakten, hans kommentarer till vissa sociala förhållanden och i någon mån hans fiske i Göta Älv. Isynnerhet när det gäller skildringen av sociala förhållanden måste man betänka, att det hela är skrivet av en man som fått en engelsk överklassuppföstran i början av 1800-talet.

I valda delar och fritt översatt låter jag Lloyd själv berätta. Skildringens början kan hänföras till tidigt 1830-tal.

— Efter min vistelse i Wermeland slog jag mig ned i närheten av den lilla staden Wenersborg, belägen vid sydspetsen av den sto-

ra sjön Wenern. Bostaden hette Ronnum. Ägaren drev själv jordbruket, men då han själv bodde på en annan gård en bit därifrån, hyrde han ut boningshuset på Ronnum till mig.

Stället var mycket vackert beläget, Göta Älv flöt fram i bakgrunden och många vackra ekar smyckade det parkliknande område som omgav huset. Om man ser Ronnum i dess helhet, så finns det inte många vackrare platser i mellersta eller södra Sverige.

Huset innehöll 14 eller 15 rum. Med detta följde en måttligt stor trädgård jämt betydande fiskerättigheter och för allt detta betalade jag inte stort mer än tio pund om året.

Detta ger en bild av de förmånliga ekonomiska villkor man kan hyra ett möblerat hus för på den svenska landsbygden, något som ofta är fallet när ägaren själv bor på annat håll. Att köpa möbler var också billigt, i varje fall för den som nöjde sig med enkla hemslöjdsbetonade saker.

Stolar t.ex. köpte jag för tre shilling per dussin och stora slagbord fick jag för 3-4 shilling per styck. Köksutrustning, porslin och bränsle var nästan lika billigt. Ronnum hade också fördelen av att ligga nära Venersborg som på den tiden ansågs vara en av de billigaste handelsplatserna i den delen av Sverige.

Några prisexempel kan kanske intressera, men man måste då komma ihåg, att priserna i vissa fall kan variera med 50-100 procent under knapphetsperioder.

Ett pund nöt- eller fårkött 12 öre, ett pund ost 12 öre, ett pund smör 25 öre, en säck potatis 90 öre o.s.v. Det fanns många vackra platser i närheten, bl.a. Gäddebäck där jag själv bodde senare.

Alla visade mig den största vänlighet, vilket gjorde min vistelse i denna del av landet mycket behaglig. Sällskapslivet bland familjerna var mycket livligt, större middagar gavs med jämna mellanrum, men smärre kvällsbesök hörde till det dagliga livet.

Tillställningarna livades nästan alltid upp med musik och de små bjudningarna avslutades ofta med dans. De svenska damerna dansar, liksom herrarna, mycket bra men jämfört med de engelska sker det med litet väl mycket "aktivitet". För de äldre var kortspel det största nöjet på kvällarna och vanligen spelades Whist, Boston, L'Hombre och Vira. Kortspel är något av en passion hos

svenskarna och när det gäller de mera ivriga är kortleken sällan ur deras händer, vare sig morgon, middag eller kväll. För mig, som aldrig deltog i detta nöje, var kortspelet en verklig plåga. Frukt, konfekt och förfriskningar serverades i överflöd och kvällen avslutades vanligen med en supé. — Lloyd beskriver mycket noga mat- och dryckessederna och förvånar sig givetvis bl.a. över att herrarna inte, som i England, sitter kvar vid middagsbordet vid ett glas portvin utan lämnar bordet samtidigt med damerna. Han kommenterar också den enligt hans mening ringa klassskillnaden, men man måste ju se honom som en ganska ytlig betraktare av problem av denna art.

— Bönderna i mitt grannskap levde mestadels under goda förhållanden och även torparna hade litet att klaga över (!). Allvarliga brott var ovanliga i trakten även om småstölder förekom ganska ofta. Att det fanns något mer än medeltalet av värdelösa karaktärer, jämfört med landet i dess helhet, var inte mycket att förundra sig över, ty Ronnum låg inte endast tätt intill en farbar älv, som alltid är tillhåll för skumma karaktärer, utan även nära Wenersborg, som under de gamla norska krigen hade varit en garnisonsstad, och befolkningen var som en följd därav något demoraliserad. Dryckenskap var olyckligtvis mycket utbredd bland mina fattigare grannar och troligen orsaken till många av de brott som begicks. —

Under sommaren 1834 kom kolerasmittan till Göteborg och några dagar senare även till Vänersborg. Av en befolkning på c:a 2000 skördade koleran nära 200 offer. Inom en vecka hade även trakten kring Ronnum drabbats och Lloyd's nära granne, M. Norström på Önafors, förlorade 11 personer av de knappt 50 som fanns på den gården. I Vänersborg och kringliggande trakter var de vanligaste medlen mot koleran kräkmedel, koppning och svett drivande medel av olika slag. Lloyd uppehåller sig mycket vid denna far-
sot och lämnar drastiska skildringar av händelseförloppet. En för Lloyd typisk iakttagelse vill jag återge.

— Det fanns ett flertal verkliga drinkare nära mig och dom förorsakade alla mycket obehag. Men när koleran bröt ut, ansågs det som självklart att omåttlighet nästan var detsamma som säker död

och vi väntade oss naturligtvis att de som hade turen att överleva ej längre skulle bli besvärade av våra rumlande grannar. Men detta var ett smärtsamt misstag, ty trots att många mycket sobra människor sopades bort klarade sig nästan samtliga fyllbultar. —

Lloyd disponerade ett fiskevatten vid Källshagen. Under kole-ratiden hade han överlåtit fiskerätten till en man som en dag dar-rande kom till Lloyd och sade, att dödsstanken från Vänersborg var så svår, att han inte kunde hålla på med fisket.

Fiske vid Göta Älvs utlopp ur Vänern upptog annars stor del av Lloyds tid under åren på Ronnum, och han berättar att han under en säsong på spö fångat 120 större laxar, 75 öringar, 364 gäddor plus en del andra fisksorter. Tillgången på fisk var enorm, men Lloyd beskriver själv hur denna hastigt minskade på grund av otillräckligt skydd och våldsamt ökning av antalet fiskare.

Till sist en detalj av helt annat slag. I synnerhet i det andra bandet av "Scandinavian adventures" blandar Lloyd sådana äm-nen som fångstredskap för rovdjur, fågelfångst i Norge, lappar-nas liv, Gustaf Wasas äventyr i Dalarna och bältespänning i Små-land. När han detaljerat beskriver denna senare sedvänja, vars verklighetsunderlag ju är synnerligen diskutabelt, kunde han väl knappast ana att en replik av Molins "Bältespännarna" skulle bli en omhuldad prydnad i Vänersborg.

Edvard Taube.

ÅRSKRÖNIKA 1968.

Vi börjar denna återblick över årets händelser med att i minnet förflytta oss utanför landets gränser. Senator Robert Kennedy, som ställt upp som kandidat i det amerikanska presidentvalet, har fallit för en lönnmördares kula. Prästen, innehavaren av Nobels fredspris, den 39-årige negerledaren Martin Luther King, han som predikade "icke våldsmetoden" i kampen för negrernas medborgerliga rättigheter, har fallit för en lönnmördares kula. Tjeckoslovakerna, som kommit en bit på vägen mot frihet och mänskliga rättigheter för medborgarna i sitt land, har lömskt våldförts av sin sovjetiske bundsförvant och flämtar nu under hans struhtag.

Våld mot en människa med annan politisk uppfattning, våld mot en människa med annan hudfärg, våld mot ett folk som söker sin egen väg till lycka och frihet, se detta är 1968 års vinjett: *Våld*.

Och vi i demokratien Sverige skall inte förhäva oss. Öppna en dagstidning, vilken som helst och läs rubrikerna: Barnmisshandel, våld mot gamlingar, våld mot ordningsvakter och våld mot enskilda, rån av gangsterligor och överlagda mord. Detta är vad som händer under ett enda dygn i lyckolandet Sverige. Är detta bilden av ett kulturland i utförsbacken?

Och så har vi demonstranter som går våldets väg. Vad man i grunden demonstrerar för eller mot är ofta svårt att få ett grepp om. Men vad man däremot demonstrerar, utom våldsamheter, är dålig stil, dåligt språk och riklig hårväxt, och när studenterna söker vara med på ett hörn får man dessutom en skrämmande demonstration av svåra brister i den studerande ungdomens intellekt och i deras kunskap om vad ordet demokrati innebär.

Ljusets riddarvakt hette det en gång.

Tacka vet jag Brantings demonstrationer. De hade tyngd och allvar men framför allt värdighet.

Men nu har vi hamnat mycket långt tillbaka i tiden och det var inte alls meningen.

Alltså: Över till nuet och Fridas stad.

Landsvägstrafiken ökar i omfattning från år till år och att Vänersborg fått kännning av denna ökning är naturlig med dess läge i en trafikskärningspunkt. Årsmedeltalet för bilar per dygn över Dalbobron var 1958 3750 och beräknas för 1968 överstiga 11.000 st. En del av trafikökningen kommer på turismens konto och även turisternas antal ökar i Vänersborg, åtminstone på våra campingplatser. Sålunda besöktes Ursand under sommaren av 10397 personer som stannade ett eller flera dygn och Holmängen, som är den mindre av campingplatserna hade 4686 gäster. När man ändå talar om turister får man ej glömma dem som båtledes passerar vår stad. I gamla hamnkanalen har trängseln under sommaren stundom varit stor bland alla de båtsemestrade svenskar och utlänningar som "gjort" eller tänker "göra" Vänern. Man vilar ut eller samlar sig, man tankar, provianterar, reparerar och påstår sig trivas bra med vår stad och dess innevånare. Och man berömmar det fina sommarvädret som vi består med. Och vi sträcker på oss, ler underfundigt och ser självbelåtna ut.

I den damm, som bildats under nya Dalbobron, har man släppt ut regnbågsforeller. Om detta har med turismen att göra är svårt att säga. Enligt krönikörens erfarenhet söker sig fisketuristerna till helt andra landsdelar och söker andra vatten än en damm under en, som vi nyss hört, mycket hårt trafikerad bro. Men det lär vara någonting som kallas PR-grej med regnbågarna och då är väl allt som det skall vara.

Vänersborg har landets lägsta matpriser, påstår ELA. Har man törhända Vänersborgs Husmodersförening bakom sig när man vågar påstå detta? Vem som egentligen står bakom intresserar bröderna ganska litet då de nu kraftigt sänker hushållspengarna. Hur ELA sedan klarar biffen med husmödrarna är inte brödernas huvudverk.

Rektorn, stadsfullmäktiges andre v. ordförande, gillebrodern m.m. Sune Lundgren har till alla sina oräkneliga offentliga och andra uppdrag lagt ytterligare ett: oljeutsläppsberedskapsflygsparnarens. Sune Lundgren, som är ivrig sportflygare, skall vid behov med sitt sportplan avpatrullera luftrummet över staden och rapportera oljeutsläpp. Och bidra till att utsläpparna befordras till laga näpst får man förmoda. Hur han sedan från sitt flygplan

skall kunna lägga vantarna på dem som släpper ut olja i kloaker-na, förmåles ej.

De sista "riktiga studenterna" har släppts ut från Huvudnäs-skolan, som är det nya namnet på Vänersborgs gamla anrika lä-roverk. Det var den 104:e årgången och därmed är punkten satt för den epoken. Och punkten är väl troligen också satt för de ny-bakades oskyldiga glädjeyttringar som traditionsenligt fick sitt utlopp efter tolv år på skolbänken. Ty man vill ha det till att sådant är opassande i vår rationella demokrati. Bort med allt som bryter monotoniteten, bort med det som kan ge ett ögonblick av fest och glädje. Fram för likformighetens gråa vardag. Detta ska-par jämnlikhet. Tror man.

För bröder som lever i förskingringen men tänker besöka sin hemstad och nöta de stenar där barn de lekt, vill jag här söka berätta något om de förändringar i stadsbilden som skett och sker och varför och hur de kommit till.

Vi börjar i den nya idrottsstaden. Här på gräsplanen vid Idrotts-husets entré står Vänersborgs senaste skulptur. Konstverket har av sin skapare Folke Truedson fått namnet "Triad". Bröder, som uppträder i närheten av konstverket, bör sträcka på sig och se självmedvetna ut, ity skulpturen är donerad till staden av Gillet. Och om sanningen skall fram så har Gillet fått pengarna till den-na donation av AB A. F. Carlssons skofabrik, som vid sitt 100-årsjubileum 1960 till Gillet överlämnade en penningssumma "att i samråd med stadens styrande och företagsledningen användas till stadens utsmyckning och försköning". Vilket nu är fullbordat. Och skall hela sanningen fram, så har Lions Club mycket frikostigt bidragit vid konstverkets tillkomst.

Skulpturen överlämnades till staden av Gillets Älderman Erik Sahlin, som talade vackert och värdigt. Stadsfullmäktiges ordfö-rande, gillebrodern och överläkaren Bengt Jennische mottog å sta-dens vägnar gåvan, uttalade vänersborgarnas och sin egen glädje över att densamma kommit till och tackade Gillet och övriga do-natorer. Och Stadsmusikkåren spelade, vårvinden lekte med flag-gorna och solen sken. Och nu står konstverket där med sina gyl-lene vingar sträckta mot skyn, som sökte den återskänka något

av vårsolen åt oss trumpna människobarn där vi trampar omkring i samvarons novemberdimma.

Om förändringarna i gamla staden kan här anmälas att Kungs- och Drottninggatorna breddats på parkeringsplatsernas bekostnad och gjorts trefiliga. På möjligheterna att fort och bekvämt ta sig igenom eller ut från staden kan ingen klaga. För den, som av någon anledning tänkt stanna till ett slag i Vänersborg, är det däremot sämre ställt. Man har nämligen målsmedvetet arbetat för att förhindra eller försvåra parkering av bilar i centrala staden, och tyvärr måste vi konstatera att arbetet varit framgångsrikt.

Torget, som med sina parkeringsmöjligheter varit vår stora tillgång när det gäller att dra köpsugna konsumenter till staden, håller nu på att göras om till en labyrint. En sådan där låtsas-labyrint, i vars mitt man släpper barnen och lovar dem en glass om de på ett finurligt sätt kan ta sig ut utan att bryta mot för många labyrintingenjörers regler. För föräldrar kan barnens beteende här ge goda tips om kommande lämplighet för framtida möjligheter inom stadslabyrintbyggarbranschen. Men, handen på hjärtat: Det var väl inte meningen att stadens brist på lekplatser skulle få denna lösning?

Vid Residensbron har man satt upp trafikljussignaler för att pröva ett nytt system för parkering: parkering på körbanan. Försöket slog mycket illa ut, och för att ej tappa ansiktet har man nu återgått till flytande parkering, d.v.s. ljusen blinkar genomgående gult och bilisterna bara kör och slipper parkera där de inte vill. Av nyss sagda förstår bröderna, att de styrande i Vänersborg ej är motståndare till parkering som sådan, utan endast till sådan parkering som allmänheten gillar.

Därför har man också foljdriktigt anlagt en påkostad parkeringsplats på Sanden. Utnyttjandegraden där slog rekord på oktobermarknadsdagen med knappt 15 %. Hur vore det att låta ljusexperten från Residensbron få uppdraget att ordna något slag av ljussignaler som släppte in bilarna på parkeringsplatsen Sanden, men hindrar bilisterna att köra därifrån. För experten måste uppdraget te sig lockande efter gesällprovet med Residensbron. Är man expert så är man! och för skattebetalarna måste en välbelagd

parkeringsplats på Sanden vittna om de styrandes duglighet och förutseende.

Bröderna får ursäkta detta som verkar kvirr och ältande om trafik och parkeringsplatser, men skall staden leva och gå framåt, så måste folk ha någonting att leva av och för och där kommer handel och samfärdsel in i bilden. Det är på tiden att sluta yra om estetiska torg med kantstensornerade rabatter mitt i affärscentrum och om parkeringsplatser som ligger halvvägs till Frändefors!

Kungl. Postverket har infört någonting som kallas postnummer. Någon okänd rationaliseringsexpert har tydligen varit framme och följaktligen går postförsändelserna nu med samma svindlande hastighet som på postdiligensernas dagar. Vänersborg har fått sig tilldelat n:r 462 00, 462 01 och 462 02 som bröder i förskingringen bör använda sig av då de skriver hem. Räkna med att breven fortfarande kommer fram, även om det tar sin runda tid.

I Plantaget är Mandråparen försvunnen. Tillfälligt, påstår Äldermannen, som har sin yrkesmässiga tro att förkomna saker skall skaffas tillrätta. Hur därmed blir får framtiden utvisa. I väntan på Mandråparn har man i alla fall som ersättare satt upp en smal och ynklig lyktstolpe, som knappt torde tillfredsställa ens en knähund.

Av kanonerna framför kyrkan saknas fortfarande den ena. Varför det så är vet inte krönikören och ingen annan heller förresten.

Vänersborg har blivit herostratiskt ryktbar som tryckkort för porr, sägs det. Krönikören avstår från kommentarer i avsaknad av erfarenhet och brist på fakta. Det är nämligen inte så lätt att alltid hänga med i den senaste formen av sexualupplysning. Förmodligen ligger Skolöverstyrelsen och docenten Joakim Israel även bakom vänersborgsporret.

Om bröderna efter denna uppskakande rundvandring och dessa avslöjanden behöver ett huvudvärkspulver eller rentav något lugnande så skall här meddelas, att apoteket har flyttat till Sundsgatan.

Och nu skulle denna krönika vara slut, men krönikören upptäcker att det kan den inte vara. Ytterligare två händelser måste anmälas.

För det första: Här har hållits riksdagsmannaval. Vi hade i år 650,000 förstagångsväljare i Sverige. Dessa hade av ungdomsför-

bund och andra uppmanats att rösta "ungt". Följaktligen blev resultatet ett hejdundrande förtroendevotum för två folkpensionärer: Erlander och Hedlund.

Socialdemokraterna gjorde sitt bästa val sedan 1940 och fick absolut majoritet i andra kammaren mycket tack vare Erlander och Geijer, påstår de kunniga.

Detta om valet. Det andra som här skulle omtalas är de olympiska spel som ägt rum i Mexico. Om de svenska deltagarnas insatser i denna kraftmätning finns ingen anledning att bli mångordig. Våra omedaljerade olympier påstås ha blivit omedaljerade därför att de kippade efter luft i Mexico City, och därför skulle man nu kunna räkna upp våra medaljörer i ett andetag utan att behöva kippa efter luft. Men det gör vi inte.

Och med detta ber jag att få sluta min sjuttonde och sista krönika. Det är på tiden att en annan och yngre tar vid, en som ser på vår stad i omvandling och på vad som sker omkring oss med en annan syn än den krönikören är mäktig.

Och med detta, mina bröder: Ett tack från mig för tåligt och överseende lyssnande och en önskan till Er om allt gott.

Vänersborg Allhelgonadags afton 1968.

Thorsten Gulz.

MINNESRUNOR 1968.

Bort gå de, stumma skrida de,
en efter en till skuggornas värld.

Gillebröder.

Under det gångna året har åtta bröder för alltid lämnat vår krets. Några voro välkända i vår stad och om alla kan sägas att de redligen fyllt sitt värv och hedrat sin hemstad.

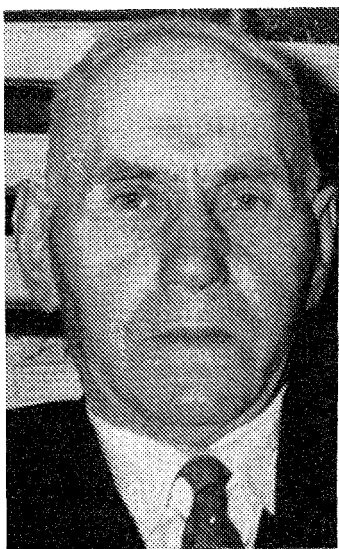

F. byrådirektören GUSTAF LUNDIN föddes i Vänersborg den 4. augusti 1892 och avled i Stockholm den 11. januari 1968. — Efter studentexamen i Vänersborg 1912 och ingenjörsexamen hade han först anställning vid Stahtmos i Nynäshamn och vid Karlstads mekaniska verkstad. 1921 kom han till Torpedverkstaden i Karlskrona som konstruktör och experimentingenjör. Arbetschef vid Torpeddepartementet i Stockholm blev han 1933 och 1943 sektionschef i Marinförvaltningens vapenavdelning. Lundins tekniska begåvning och skicklighet gjorde att han tidigt ålades ansvarsfulla konstruk-

tiva uppgifter, och det var till stor del hans förtjänst att tekniken inom det område där han arbetade nått en hög fulländning. — Lundin inträdde i Gillet 1919.

F. folkskolläraren KARL RAHNE föddes i Vänersborg den 13. november 1883 och avled i Trollhättan den 4. mars 1968. — Efter folkskollärarexamen började han sin ordinarie lärarbana i Strömslund och vid dettas inkorporering kom han till Trollhättans skoldistrikt där han verkade till sin pensionering 1944. — Rahne var kommunalt verksam i drätselkammaren och kyrkofullmäktige och tillhörde under många år Trollhättans Kyrkobrodrakår. Han var vidare en intresserad filatelist. — Rahne inträdde i Gillet 1935.

F. charkuteristen JULIUS V. NORDBERG föddes i Vänersborg den 7. juli 1892 och avled härstädes den 27. april 1968. Efter slutad skolgång arbetade Nordberg som lärling hos olika slaktare i staden och blev med tiden utlärld charkuterist. Men mest känd är nog Julius V. Nordberg för det brinnande intresse han hade för hembygdskultur och gamla folkliga traditioner och för vilket intresse han offrade det mesta av sin fritid. Född och uppvuxen i Vänersborg hade han en stark känsla för sin hemstad och dess innevånare. Från sekelskiftets Vänersborg samlade han bilder och fotografier som han noggrant daterade och försåg med beskrivande och berättande texter. Hans enastående personkännedom och hans

förtrogenhet med ämnet samt hans ambition att alltid vara exakt i sina beskrivningar gör, att hans arbeten inom detta område kan vara av betydelse för en ev. framtida forskning. Under signaturen "Skrifwaren" lät han ELA:s läsekrets ta del av dessa sina arbeten och att detta blev en kär lektyr för många är säkert. — Nordberg inträdde i Gillet 1957.

F. läroverksadjunkten LASSE BROMAN föddes i Vänersborg den 19. maj 1906 och avled härstädes den 28. maj 1968. — Efter studentexamen i Vänersborg 1924 och fil. mag. i Uppsala fortsatte han sina studier i Lund och arbetade samtidigt som journalist. Han kom därefter in på lärarbanan och var verksam på ett flertal orter innan han 1941 kom till Skara där han tjänstgjorde vid läroverket ett tiotal år. Under denna tid var han bl.a. också rektor för Skara stads yrkesskolor och föreståndare för stadens föreläsningsförening. 1956 flyttade han till Lerum, där han ägnade sina sista tjänstgöringsår åt den då nya enhetsskolan. — Broman inträdde i Gillet 1923.

F. köpmannen ALBERT CARLSSON föddes i Vassända-Naglum den 20. augusti 1878 och avled i Vänersborg den 8. juni 1968. — Albert Carlsson kom i unga år till Vänersborg där han fick anställning på Skofabriken. Senare blev han delägare i Vänersborgs Stadsbudsbyrå och öppnade på tjugotalet Väst kustens fiskaffär, som han sedermera överlät i andra händer. Carlsson var under många år aktiv i Vänersborgs brandkår och som god sångare tillhörde han Vänersborgs Kvartettsångaresällskap. — Carlsson inträdde i Gillet 1935.

F. byggnadsarbetaren KLAS WESTERBOM föddes i Vänersborg den 4. oktober 1885 och avled härstädes den 7. september 1968. — Westerbom arbetade under sin aktiva tid hos olika byggmästare i staden. Originell till sin läggning levde han tillbakadraget, men med sin vetgirighet och läslust följde han väl med allt som hände såväl på det lokala planet som i större sammanhang. Hans raka rygg och goda hållning på gamla dar väckte uppmärksamhet när han tog sina promenader i Plantaget och för många ingick han i stadsbilden som en av våra flanörer. — Westerbom inträdde i Gillet 1954.

F. frisörmästaren GUSTAF ADOLF OHLSSON föddes i Vänersborg den 24. juli 1897 och avled i Finspång den 18. september 1968. — Efter läroåren i sin hemstad flyttade han till Finspång där han 1919 öppnade en frisérsalong som han drev till 1956. Under många år var han aktiv medlem i Finspångs idrottsklubb. Hans stora hobby var fiske och friluftsliv med strövtåg i skog och mark. — Ohlsson inträdde i Gillet 1944.

F. hovmästaren OTTO JOHANSSON föddes i Vänersborg den 6. augusti 1888 och avled i Mellerud den 6. december 1968. — Redan i unga år ägnade sig Johansson åt restaurangbranschen och var under ett flertal år hovmästare vid Stadshotellet i Vänersborg. I slutet av 30-talet flyttade han till Mellerud där han öppnade en mjölkbar, som han drev med framgång. Under sin vänersborgstid var "Klubb-Otto" någonting av allt i allo för gästerna på Stadt och med sitt alltid goda humör och stora tjänstvillighet en mycket uppskattad person. — Johansson inträdde i Gillet 1925.

Vi lyser frid över våra bortgångna gillebröders minne.

THORSTEN GULZ.

*Sida vid sida falla de,
samlas allt fler och fler,
somliga tidigt kallade,
andra då sol gått ner.
Skuggorna breder sig över dem,
vilan är djup och lång.
Nattliga vinden sover dem,
susar sin vaggande sång.*

(Anita Halidén).

Vänersborgs Söners Gilles

Styrelseberättelse för år 1968.

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avgiva följande berättelse för verksamhetsåret 1968, Gillets 63 arbetsår.

Gillet har under året varit samlat till årsstämma den 2. maj och till Högtidsstämma den 1. november.

Till Högtidsstämman som ägde rum i Stadshotellets nyrestaurerade festvåning hade 66 gillebröder infunnit sig.

En broder tilldelades härvid Gillets medalj och sex därtill berättigade bröder erhöilo Gillets 25-årstecken.

Sedan stadgeenliga ärenden behandlats redogjorde 1:e Äldermannen för de genomgripande underhålls- och förbättringsarbeten som under året slutförts i fastigheten. I samband härmed gav Äldermannen också en kortfattad översikt över det sätt på vilket styrelsen löst de ekonomiska problem som uppkommit i samband med dessa arbeten.

I april överlämnade Gillet till staden skulpturen "Triad", som inköpts med de medel som donerats till Gillet av A. F. Carlssons Skofabrik. Vid inköpet har Lions Club i Vänersborg bidragit med 10.000:— kronor, vilket styrelsen här tacksamt noterar.

Högtidsstämman avslutades med att Äldermannen läste delar av Halvord Lydells årskrönika av år 1918, varefter bröderna samlades till sedvanlig gemensam måltid, som denna gång ägde rum i festvåningens stora sal. Vid det följande samkvämet fick bröderna bl.a. tillfälle att vid en frågesporttävling visa prov på sina lokal-kunskaper genom att besvara knepiga frågor rörande stadens historia, Birger Sjöberg och hans diktning, yrkesbeteckning på namngivna personer som verkat i staden m.m. Kunnigheten var påfallande god.

För gillebröderna med familjer och vänner ordnades på Allhelgonadagen en visning av Gillets nya lokaler. I samband med denna

visning hade en utställning ordnats med bilder, fotografier, skrifter och kartor ur Gillets arkiv. Såväl lokalerna som utställningen vann brödernas gillande.

Gilletts årsskrift har under året utkommit med sin 37 årgång och i en upplaga av 800 exemplar. Årsskriften översändes till bröderna under oktober månad.

Vid årets slut hade Gillet 649 medlemmar.

Gilletts ekonomiska ställning, fondernas förvaltning och Gillets understödsverksamhet framgår av nedan lämnade redogörelse. Beträffande Gillets fastighet med tillhörande fond hänvisas till Äldersdomshemsstiftelsens särskilda styrelseberättelse.

1. ALLMÄNNA KASSAN:

Behållning från 1967		8.778:16
Medlemsavgifter	8.870:—	
Ränta sparkasseräkning	463:32	9.333:32
		Kronor 18.111:48

Bidrag till fastighetens ombyggnad	8.000:—	
Sammanträdeskostnader	167:—	
Gåvor och uppvaktningar	778:25	
Trycksaker	386:07	
Porton	39:95	
Diverse	136:—	9.507:27
Behållning till år 1969:		
Kassa och postgiro	105:39	
Innestående i bank	8.498:82	8.604:21
		Kronor 18.111:48

2. VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES FÖRSKÖNINGSFOND:

Behållning från år 1967		5.898:80
Ränta		307:48
		Kronor 6.206:28

Urskylder		75:—
Behållning till år 1969:		
Innestående i bank		6.131:28
		Kronor 6.206:28

3. NAMNKUNNIGA VÄNERSBORGARE MINNESFOND:

Behållning från 1967	1.293:08	
Ränta	69:36	
		Kronor 1.362:44
Behållning till år 1969:		
Innestående i bank	1.362:44	

4. KNUT HERNSTRÖMS UNDERSTÖDSFOND:

Behållning från år 1967	2.506:20	
Ränta	131:78	
		Kronor 2.637:98
Behållning till år 1969:		
Innestående i bank	2.637:98	

5. HJALMAR A. LINDEDALS MINNESFOND:

Behållning från år 1967	7.291:50	
Ränta	442:03	
		Kronor 7.733:53
Behållning till år 1969:		
Lån till Stiftelsen	7.000:—	
Innestående i bank	733:53	7.733:53

6. MAJOR OSCAR WENERSTRÖMS UNDERSTÖDSFOND:

Behållning från år 1967	3.552:83	
Ränta	199:39	
		Kronor 3.752:22
Julgåva	100:—	
Behållning till år 1969:		
Lån till stiftelsen	2.000:—	
Innestående i bank	1.652:22	3.652:22
		Kronor 3.752:22

7. WILHELM OCH NORA MALMBERGS DONATION:

Behållning från år 1967	10.382:30	
Ränta	606:74	
		Kronor 10.989:04
Stipendier till elever vid stadens folkskolor ..	150:—	
Utskylder	125:—	275:—

Behållning till år 1969:		
Lån till Stiftelsen	9.000:—	
Innestående i bank	1.714:04	10.714:04
	Kronor	10.989:04

8. RICHARD DYMLINGS ÅRSSKRIFTSFOND:

Behållning från år 1967		5.895:31
Försålda årsskrifter	176:—	
Annonser i årsskriften	3.405:—	
Ränta	327:73	3.908:73
	Kronor	9.804:04

Kostnader för årsskriften	5.050:03	
Utskylder	47:—	5.097:03
Behållning till år 1969:		
Innestående i bank		4.707:01
	Kronor	9.804:04

9. LAURA OCH ESTER DANIELSSONS DONATIONSFOND:

Behållning från år 1967		7.667:53
Ränta		462:83
	Kronor	8.130:36

Behållning till år 1969:		
Lån till Stiftelsen	7.000:—	
Innestående i bank	1.130:36	8.130:36

10. A.B. A. F. CARLSSONS SKOFABRIKS DONATION:

Behållning från år 1967		25.501:32
Ränta		345:34
	Kronor	25.846:66

Utskylder	459:—	
"Triad" skulptur	25.000:—	25.459:—
Behållning till år 1969:		
Innestående i bank		387:66
	Kronor	25.846:66

11. NILS CARLSTRÖMS DONATIONSFOND:

Behållning från år 1967		5.825:72
Ränta		342:29
	Kronor	6.168:01

Utskylder	4:—	
Julgåva	100:—	104:—
Behållning till år 1969:		
Lån till Stiftelsen	5.000:—	
Innestående i bank	1.064:01	6.064:01
	Kronor	6.168:01

Ur allmänna kassan har bidrag till fastighetens ombyggnad lämnats med 8.000:— kr och kostnaden för årsskriften har helt lagts på Dymlinska fonden. Behållningen i denna fond har därmed minskats med c:a 1.200:— kr. Då styrelsen anser att årsskriften betyder mycket för bröderna och vet att den rörer uppskattning i kretsar utanför Gillet, vill styrelsen här vädja till bröderna att genom gåvor till Dymlinska årsskriftsfonden eller på annat sätt ekonomiskt bidraga till att årsskriften i fortsättningen kan hållas vid den standard den nu har.

Inom sig har styrelsen för året utsett: till 2:e Älderman och Gilleskrivare driftschefen Thorsten Gulz och till Kassafogde kamreren Olov Janson.

Styrelsen har haft elva protokollförda sammanträden varjämte annat samråd ägt rum.

Vänersborg den 15. april 1969.

ERIK SAHLIN

THORSTEN GULZ.

STEN SAHLIN.

OLOV JANSON.

OLE THERNQUIST.

SVEN LIND.

EVERT LUNDBORG.

GRANSKNINGSBERÄTTELSE

Undertecknade, som utsetts att i egenskap av granskningsmän granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning under 1968 avgiva följande berättelse:

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av Gillets samt dess fonders räkenskaper och styrelsens berättelse, som lämnar upplysning om de ekonomiska förhållande och om förvaltningen av dess angelägenheter.

Anledning till anmärkning föreligger icke i avseende å redovisningshandlingarna, Gillets bokföring, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av Gillets angelägenheter.

Med stöd av vad vi under granskningen inhämtat tillstyrker vi full ansvarsfrihet för 1968 års förvaltning.

Vänersborg den 15. april 1969.

BILT DAVIDSSON.

KJELL THERNQUIST.

Granskningsmän.

Stiftelsen Vänersborgs Söners Gilles Ålderdomshems styrelseberättelse för år 1968.

Styrelsen för Stiftelsen Vänersborgs Söners Gilles Ålderdomshem får härmed avgiva följande berättelse över verksamhetsåret 1968, stiftelsens sjuttonde arbetsår:

Räkenskaperna utvisar följande:

VINST- och FÖRLUSTKONTO:

Intäkter:

Hyrors konto	8.470:—	
Räntors konto	596:20	
Bidrag från Allmänna Kassen	8.000:—	17.066:20
Kapital Konto (årets förlust)		86.974:21
	Kronor	104.040:41

Kostnader:

Räntors konto	6.993:—	
Renhållnings & el krafts konto	548:61	
Skatters konto	1.465:—	
Försäkringsavgifters konto	1.277:—	
Bjälklags- & övriga reparationers konto	70.040:75	
Ombyggnadens konto	22.966:05	103.290:41
Understöds konto		750:—
	Kronor	104.040:41

IN- OCH UTGÅENDE BALANSKONTO:

Tillgångar:

	1/1	31/12
Fastighetens konto (tax.-värde 130.000:—) ..	130.000:—	155.000:—
Inventariers konto	100:—	3.100:—
Bank- och postgiro konto	8.549:91	1.532:85
Kassa konto	6:67	1.299:52
Kapital Konto		8.317:63
	Kronor	138.656:58 169.250:—

Skulder:

Låne konto	60.000:—	169.250:—
Kapital konto	78.656:58	
	Kronor	138.656:58 169.250:—

SYSKONEN INGEBORG och GOTTFRID ELIASONS DONATION:

Behållning från år 1967	44.482:75
Ränta	2.254:37
	Kronor 46.737:12

Behållning till år 1969:

Innestående i bank	6.737:12
Lån till stiftelsen	40.000:—
	Kronor 46.737:12

I bottenvåningen har nya bjälklag och nya golv inlagts. I samband med dessa reparationer upptäcktes svåra defekter på vatten-, avlopps- och värmesystemen, varför även dessa genomgått en kostbar reparation.

För att finansiera dessa arbeten, som även inneburit vissa moderniseringar och förbättringar, har styrelsen varit nödsakad att upptaga nya lån, varför Stiftelsens låneskulder nu äro följande:

Inteckningslån i Sparbanken, Vänersborg	99.250:—
Lån ur Eliassonska fonden	40.000:—
Lån ur diverse av Gillets fonder	30.000:—
Kronor	169.250:—

Då fastigheten efter dessa grundliga reparationer nu befinner sig i ett gott skick, torde de närmaste årens utgifter inskränka sig till måttliga kostnader för byggnadens underhåll.

Fastighetens bokföringsvärde har fastställts till 155.000:— kr.

Inom sig har styrelsen för året utsett: till vice ordförande och sekreterare driftschefen Thorsten Gulz, till kassör kamreraren Olov Janson och till fastighetsförvaltare bröderna Ole Thernquist och Sven Lind.

Vänersborg den 15. april 1969.

ERIK SAHLIN.

THORSTEN GULZ.

SVEN LIND.

OLOV JANSON.

OLE THERNQUIST.

STEN SAHLIN.

EVERT LUNDBORG.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, som utsetts att i egenskap av revisorer granska stiftelsens räkenskaper och förvaltning under 1968 avgiva följande berättelse:

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av stiftelsens räkenskaper och styrelsens berättelse, som lämnar upplysning om stiftelsens ekonomiska förhållanden och om förvaltningen av dess angelägenheter.

Anledning till anmärkning föreligger icke i avseende å redovisningshandlingarna, stiftelsens bokföring, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av stiftelsens angelägenheter.

Stora ombyggnads- och förbättringsarbeten har utförts under året till ett sammanlagt belopp av kronor 120.775:05. Av detta belopp har kronor 28.000:— balanserats såsom tillgång, varvid fastigheten upptagits till kronor 155.000:— och inventarierna till kronor 3.100:—. Resterande belopp har bokförts såsom kostnad för året.

För ovannämnda arbetens finansiering har upptagits ytterligare lån i Sparbanken i Vänersborg på kronor 80.000:— och lån från Hjalmar A. Lindedahls Minnesfond kronor 7.000:—, major Oscar Wenerströms Understödsfond kronor 2.000:—, Wilhelm och Nora Malmbergs Donation kronor 9.000:—, Laura och Ester Danielssons Donationsfond kronor 7.000:—, Nils Carlströms Donationsfond kronor 5.000:—. Dessutom har såsom bidrag från Vänersborgs Söners Gille erhållits kronor 8.000:—.

Fastigheten är försäkrad till betryggande belopp.

Med stöd av vad vi under revisionen inhämtat tillstyrker vi full ansvarsfrihet för 1968 års förvaltning.

Vänersborg den 15. april 1969.

BILT DAVIDSSON.

KJELL TERNQUIST.

Revisorer.

Sammanställning
 över Vänersborgs Söners Gilles tillgångar
 den 31 dec. 1968.

Allmänna kassan	8.604:21	
Vänersborgs Söners Gilles Försköningsfond	6.131:28	
Namn-kunniga Vänersborgares Minnesfond	1.362:44	
Knut Hernströms Understödsfond	2.637:98	
Hjalmar A. Lindedals Minnesfond	7.733:53	
Oscar Wenerströms Understödsfond	3.652:22	
Wilhelm och Nora Malmbergs Donationsfond	10.714:04	
Richard Dymplings Årsskriftsfond	4.707:01	
Laura och Ester Danielssons Donationsfond	8.130:36	
AB A.F. Carlssons Skofabriks Donationsfond	387:66	
Nils Carlströms Donationsfond	6.064:01	
Stiftelsen Vänersborgs Söners Gilles Älderdomshem		
Ingeborg och Gottfrid Eliasons Donationsfond	46.737:12	
Avgår fastigheten	8.317:63	38.419:49
Summa kronor		98.544:23

Vänersborgs Museum.

Årsberättelse 1968.

Styrelse.

Rektor Sune Lundgren (ordf.), med. dr Albert Grönberg (vice ordf.), bankdirektör Karl Koch (kassaförvaltare), läroverksadjunkt Håkan Noring, förste polisassistent Gunnar Peterson, köpman Lennart Raner, landskamrerare Börje Skoglund. Sekreterare: 1.1 — 30.6 t.f. landsantikvarie Christian Aarsrud, 1.7 — 31.12 landsantikvarie Sten Rentzhog.

Suppleanter: Lektor Richard Hylbom, direktör Ragnar Karnéus.

Revisorer.

Kamrer Olov Janson, arbetsförmän Ingemar Oskarsson.

Styrelsen har under året haft fyra sammanträden.

Personal.

Landsantikvarie Sten Rentzhog (1.7—31.12), amanuens Christian Aarsrud (1.7—31.12, tjänstgjorde som t.f. landsantikvarie 1.1—30.6), förste kontorist Wilhelm Ängemark, vaktmästare Karl Andreasson, fru Tyra Johansson (städerska 1.2—31.12). Under tiden 8.4—30.6 tjänstgjorde fil. kand. Lilian Rundberg som vikarierande amanuens. Amanuensen har viss tjänstgöringsskyldighet hos landsantikvarien i Borås.

Dessutom har under året tjänstgjort följande arkivarbetare avlönade genom AMS: Sven Brask (1.12—31.12), Karin Johansson (16.12—31.12), Ove Krantz, Elvy Lindberg (1.11—31.12), Anna Liss, Cajsa Lundholm (1.3—31.10), Sven Lönnberg (med placering på Lödöse museum, 17.11—31.12), Gerhard Myhrman (Ämål), Gunnel Tonelius (Lödöse 1.1—6.10), Gun Zackrisson (1.1—31.1).

Landsantikvariens verksamhetsberättelse 1.1—30.6.

Beträffande den allmänna delen av verksamheten hänvisas till landsantikvarie Rentzhogs redovisning för årets senare hälft.

Antalet diarieförda ärenden har varit 870.

Vårdarbeten.

Svältornas hembygdsförenings nyinköpta gårdsanläggning Kyrkebol 1:7 har upprustats med medel från arbetsmarknadsstyrelsen. De föremål som föreningen nu förvarar i den gamla kyrkan skall överföras och nyexponeras i de iordningsställda byggnaderna. Avsikten är att kyrkan därefter skall renoveras.

Fältarbeten och undersökningar.

Under våren genomgick Åmåls ödekyrka en genomgripande renovering utförd som kommunalt beredskapsarbete med statsanslag. Under arbetet påträffades fynd av antikvariskt intresse, vilket föranledde en mindre undersökning. Därvid påträffades ett 20-tal kistor innehållande skelettdelar. Ett broderat textilfragment tillvaratogs. Dessutom konstaterades grundmurar till en äldre byggnad. Efter undersökningen övertäcktes fyndplatsen.

Anmälan från en privatperson om ett vrakfynd i Vassbotten, söder Vänersborg, föranledde på riksantikvarieämbetets anmodan en undersökning. Föreningen Vänersborgs Musei Vänner tillsköt medel till dykarhjälp. Vraket uppmättes så noggrant som omständigheterna medgav. En bottenstock, ett spant samt en del av bordläggningen tillvaratogs.

Utställningsverksamhet.

Under första halvåret arrangerades 5 utställningar. Antal besökare var 5.683.

- 14.1 HALLRISTNINGAR. En utställning av Pehr Hasselroths bilder till boken med samma namn.
- 4.2—11.2 KONSTENS VÄGAR. (Riksutställningar, Göta Älvdalens konstförening). Konst från olika tider sammanställd i grupper med gemensamma karaktäristika.
- 18.2—25.2 SVEN OLOFSSON och HELMER WALLIN. (Göta Älvdalens konstförening). Två dalsländska konstnärer.
- 10.3—17.3 VÅRSALONGEN. (Göta Älvdalens konstförening). En jurybedömd samlingsutställning med konstnärer från föreningens verksamhetsområde.

3.6—16.6 "HÅLL NATUREN REN". En utställning av barn-teckningar i samband med propagandan mot nedskräpningen.

Dessutom har mindre utställningar arrangerats i montern för tillfälliga expositioner.

Övrig informationsverksamhet — Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund.

Med anledning av Dalslands Kanals hundraårsjubileum ägnades årets Hembygden uteslutande åt kanalens historia. Ett betydande äldre fotografiskt material insamlades, vilket parades med en omfattande uppteckningsverksamhet. Landsantikvarien och sekreteraren medverkade i årsskriften med var sin uppsats.

Museets personal deltog i arrangerandet av en kanalthistorisk utställning i Håverud.

Lars Hesselgrens 1700-talsavhandling *Dissertatio Academica De Dalia* har utgivits i nytryck med översättning av lektor Sven Blomgren och med kommentarer av adjunkt Anders Edestam. Utgåvan tillägnades landsantikvarie Sven Axel Hallbäck.

Vänersborg i mars 1969.

Christian Aarsrud.

Landsantikvariens verksamhetsberättelse 1.7—31.12.

En väsentlig del av årets arbete har gällt utredningar om en ny organisation för kulturminnesvården och den museala verksamheten i norr länsdelen. Verksamhetens hittillsvarande uppdelning på fyra olika huvudmän, Kulturminnesrådet för Älvsborgs län, Vänersborgs museum, Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund och Göta Älvdalens Konstförening har medfört stora svårigheter för arbetet och hindrat en modernisering och utbyggnad av verksamheten. Under året har hållits flera sammanträden med deltagare från landstinget, Trollhättans stad och Vänersborgs stad. Vid det sista, som hölls den 18 december, var dessutom riksantikvarien närva-

rande. Avsikten är att söka skapa en ny, enhetlig organisation för alla grenar av landsantikvariens verksamhet och att denna organisation skall kunna träda i kraft 1970.

Parallellt med arbetet på den nya organisationen har åtgärder vidtagits för att modernisera och utvidga museets utåtriktade verksamhet. Avsikten är att hela länsdelen och inte enbart Vänersborgs stad skall bli delaktig i utställningsarbetet. Utställningarna på Vänersborgs museum skall också visas på andra orter. Verksamheten förbereddes under hösten så långt att museets verksamhet från årsskiftet också kommer att omfatta Trollhättan och Åmål. För att möjliggöra för museet att visa och distribuera utställningar av tillräckligt hög kvalitet har ett samarbetsavtal träffats med Nordiska museet. Avtalet innebär ett samarbete i fråga om vandringsutställningar, som färdigställts vid Nordiska museet och som distribueras och presenteras genom Vänersborgs museum. Samarbetet inleddes den 15 december genom att utställningen NYGAMMALT öppnades i Vänersborg av Nordiska museets styresman, fil. dr Hans Hansson. Ett samarbete har också upprättats med Statens Historiska Museum.

Antalet diarieförda ärenden har varit 920.

Planärenden.

Arbetet med granskning av plan-, byggnads- och täktärenden har liksom tidigare kunnat koncentreras till samråd på länsstyrelsen. Ett stort antal ärenden har dock krävt utredning eller besiktning i fältet eller förhandlingar med markägare och andra intressenter.

Av allt större betydelse är den översiktliga planeringen och landsantikvarien har under 1968 medverkat vid upprättandet av planer för lokaliseringen av fritidsområden på Vänersnäs och i Dalsland. Det är ett väsentligt intresse för de antikvariska myndigheterna att kunna medverka vid den översiktliga planeringen eftersom detta är det mest effektiva sättet att på ett tidigt stadium skapa förutsättningar för ett bevarande av kulturhistoriskt värdefulla minnesmärken och miljöer. När det gäller kulturlandskapet och större sammanhängande miljöer är det endast genom översiktlig planering och ett effektivt samarbete med andra myndigheter som ett skydd

överbudtaget kan skapas. Emellertid kräver ett meningsfullt deltagande i den översiktliga planeringen att landsantikvarien har medel till de inventeringar som är nödvändiga för ett ställningstagande. Så är ännu inte fallet. Denna fråga måste snarast få en lösning.

Ansökan om medel från arbetsmarknadsstyrelsen har ingivits för iståndsättande av Lokhuset vid gamla slöjdskolan på Nääs samt Sundals Ryrs gamla kyrka.

Vårdarbeten.

De under 1962 påbörjade markvårdsarbetena på fornminnesområden i samarbete med arbetsmarknadsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen har fortsatt och under året har 45 platser varit föremål för vård. Nya objekt har bl.a. varit fornborgen i Trollhättan och den stora hällkistan på Håvared i Skallsjö.

Med anledning av att markvårdsarbetena tidigare än i andra län påbörjades i stor skala just i Vänersborgs landsantikvariedistrikt anordnades under sommaren utställningen FORNMINNESVÄRD — LANDSKAPSVÄRD. Under första veckan i september företogs en besiktning och översyn av flertalet markvårdsplatser med deltagande från riksantikvarieämbetet och skogsvårdsstyrelsen. Den 5 september hölls den årliga markvårdskonferensen med deltagande av samtliga intressenter i verksamheten.

Fältarbeten och undersökningar.

Liksom tidigare år har markvårdslagen delvis varit sysselsatta vid utgrävningarna i Lödöse, som under året har reorganiserats och fått en fastare ekonomisk bas genom att ansvaret för verksamheten har övertagits av riksantikvarieämbetets uppdragsverksamhet.

Ett fynd av en medeltida doppsko av brons vid uppförandet av en villa på Rotenäs i Frändefors föranledde en undersökning av fyndplatsen. Undersökningen bekostades av riksantikvarieämbetet. Inga ytterligare fynd framkom.

I samarbete med museet har fotograferna Stig Hjelm och Rolf Lantz påbörjat en fotografisk dokumentation av brytningen mellan gammalt och nytt i Västra Tunhems kommun. Avsikten är att materialet skall bilda underlag för en utställning 1969.

Utställningsverksamheten.

Under andra halvåret anordnades 9 utställningar på museet. Antalet besökare var 6.193.

14.7 —27.9 FORNMINNESVÄRD — LANDSKAPSVÄRD.

Utställningen var dels en redogörelse för 15 års markvårdsarbeten i länet, dels avsåg den att sprida kunskap om alla de sevärda platser som gjorts i ordning. Dessutom innehöll den ett instruerande avsnitt för hembygdsvårdare och sommartorpare.

6.10—13.10 BENGT ELLIS, oljemålningar (Göta Älvdalens konstförening).

20.10—27.10 HOLGER KARLSSON (Göta Älvdalens konstförening). Ett urval av konstnärens grafik och teckningar 1951—1968.

6.11—27.11 SOM VI SER DEM. BILDER AV SVENSK FORNTID. Vandringsutställning från Statens Historiska Museum. Utställningen har genom förmedling av Vänersborgs museum erbjudits till alla skolor, bibliotek och sjukhus i Älvsborgs län.

6.11—15.12 FORNFYND FRÅN DALSLAND 1968. Miniutställning som visade fynden från riksantikvarieämbetets undersökningar vid Tån i Brålanda, Jolsäter i Högsäter och Bön i Råggård under 1968.

10.11—17.11 OCKUPERAD STAD — TYSKAR MOT HITLER. Två utställningar om åsiktsförtryck. Ockuperad stad, ett bildreportage av Sune Jonsson från ryssarnas ockupation av Prag 1968, var en vandringsutställning från Västerbottens museum. Tyskar mot Hitler ordnades i samarbete med Västtyska konsulatet i Göteborg.

- 1.12— 8.12 KURT DEJMO (Göta Älvdalens konstförening). Fotografisk konst och textilier, de senare utförda tillsammans med Ulla-Britt Emitslöf-Dejmo.
- 15.12—19.1 NYGAMMALT. Utställningen visade den stora nyfabrikationen av nya ting efter gamla modeller, och ville belysa vårt beroende av det förflutna. Utställningen, som blev en stor publikframgång, byggde på en tidigare utställning i Nordiska museet och anordnades i samarbete med detta museum.

Annan informationsverksamhet.

Tjänstemännen har anlåtats som konsulter av enskilda personer, organisationer och myndigheter. Av särskild betydelse har som tidigare varit arbetet för Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund. Föredrag och visningar för olika organisationer har hållits vid flera tillfällen. Bland annat har landsantikvarien föreläst om markvård på fornminnesområden på skogsbruksskolorna i Dals Ed och Östad samt på Borås museum.

I samarbete med FÖRNMINNESVÅRD—LANDSKAPSVÅRD anordnades den 30.8—5.9 en "Fornminnes- och markvårdsvecka" med föredrag av landsantikvarie Sven Axel Hallbäck, Skara och markvårdsassistent Ingvar Jansson, riksantikvarieämbetet samt bussutflykter till fornminnesområden i södra Dalsland och i Västra Tunhem. Utflykten till Västra Tunhem dubblerades den 18 september. Den 25.10 ordnades en bussresa till utgrävningarna i Lödöse och till Lödöse museum. Utfärderna var en stor publikframgång och verksamheten kommer att fortsätta under 1969. En stencil med information om sevärda fornminnesplatser runt Vänersborg har iordningställts och blivit mycket populär bland museets besökare.

Under utställningarna OCKUPERAD STAD och TYSKAR MOT HITLER ordnades kvällsprogram i samarbete med ABF. Två kvällar visades tjeckisk film och den 13.11 talade lektor Herbert Bartholmes om den tyska utställningen.

Flertalet utställningar har rönt stort intresse från skolorna. Skolbesöken gäller emellertid av schematekniska skäl framför allt konst-

utställningarna. Kontakter har tagits med skolstyrelsen och med de enskilda skolorna i Vänersborg för att mera effektivt integrera museets verksamhet i skolundervisningen. Under november gjordes ett försök med en koncentrationshalvdag vid Huvudnässkolan i anslutning till museets utställningar. Tyvärr har museet genom bristen på personal hindrats från att ytterligare satsa på skolverksamheten.

Nyförvärv.

Bland märkligare nyförvärv under året kan nämnas en sängkammarmöbel från 1910-talet, en dockvagn som tillhört Birger Sjöberg samt den tidigare nämnda medeltida doppskon från Rotenäs i Frändefors. Doppskon donerades till museet av Föreningen Vänersborgs Musei Vänner, som under året också har skänkt en teckning av konstnären Gunnar Jansson, Dals-Långed.

Vänersborg i mars 1969.

Sten Rentzhog.

Gillebroder!

Vi hoppas att du gillar vår Årsskrift.

Och tycker att den är bra.

Ibland kanske du rentav tycker att den är riktigt bra.

Riktigt bra t.ex. att ha till hands när du inte längre vågar lita på ditt minne, men i någon gammal årgång finner de uppgifter om personer eller händelser, som du söker.

Om inte Årsskriften en gång om året kom till dig skulle du säkert sakna den.

Årsskriften kostar pengar!

Vi behöver din hjälp för att i fortsättningen klara våra utgifter.

Du får ett inbetalningskort!

Kasta det inte i papperskorgen!

Om du inte nu använder det, göm det någonstans där du lätt kan hitta det.

Någon gång kanske dina tankar i tacksamhet går till din hemstad?

Kanske till Gillet?

Någon gång kanske du har något att glädja dig åt, något att fira; en framgång, en lycklig händelse!

Låt då också Gillet få del av din tacksamhet och din glädje.

Leta fram inbetalningskortet med postgiro 32 93 19 och sänd ett bidrag, hur litet som helst.

Hjälp oss att klara Årsskriften.

Din Årsskrift.

Vi tackar!

STYRELSEN.

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES
MEDLEMMAR

1968.

MEDLEMMAR.

	Födelse- år	Inträ- desår
ALBRECHTSON, ERIC, fd. Tillskärare, Vänersborg	1894	54
ALEXANDERSSON, ZAID, Ledningsingeniör, Vänersborg	1924	55
ALFREDSSON, EVERT, Konditor, Krylbo	1914	55
ALFREDSSON, GÖSTA, Försäljare, Vänersborg	1922	51
AHLIN, GÖRAN, Ingeniör, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1944	58
AHLIN, LENNART, Bilskolechef, Vänersborg	1916	54
AHLM, ALLAN, Järnhandelsbiträde, Vänersborg	1923	58
ALMQVIST, LARS, Jägmästare, Lerum	1903	57
ALMQVIST, SVEN, Bitr. överläkare, Solna	1931	46
ALMSTRÖM, NILS OLOV, Provinsialläkare, Kungälv	1910	55
ANDERSSON, ALLAN, Sjukvårdare, Vänersborg	1917	60
ANDERSSON, ALLER, Skolvaktmästare, Vänersborg	1909	55
*ANDERSSON ARNE, Yrkesvalslärare, Bromma	1917	43
ANDERSSON, EINAR, Lagerchef, Vänersborg	1914	54
ANDERSSON, ERIC, Expeditionsvakt, Vänersborg	1915	51
ANDERSSON, ERIK, Fabrikör, Vänersborg	1909	60
ANDERSON, FRANK, Elingenior, Vänersborg	1914	67
*ANDERSSON, FRITTOF, fd. Jordbruksförförman, Vänersborg	1897	42
ANDERSSON, GÖSTA, Sjukhusintendent, Vänersborg	1913	46
ANDERSSON, GÖSTA, Sjukvårdare, Lund	1910	54
ANDERSSON, IVAR, Köpman, Vänersborg	1918	65
*ANDERSON, JOHN, Grosshandlare, Vänersborg	1910	29
ANDERSSON, KARL, Göteborg	1896	45
ANDERSSON, KARL-ERIC, Köpman, Vänersborg	1923	58
ANDERSSON, KARL-ERIK, Bankdirektör, Vänersborg	1925	53
ANDERSON, CHRISTER, Studerande, Vänersborg	1945	55
ANDERSSON, LARS, Glasmästare, Vänersborg	1930	59
ANDERSSON, NILS, Disponent, Göteborg	1915	53
ANDERSSON, NILS, Köpman, Vänersborg	1922	51
*ANDERSSON, OSCAR, fd. Förförman, Vänersborg, <i>innehavare av gilletts medalj (1955)</i>	1892	42
*ANDERSSON, OSCAR, Elinstallatör, Vänersborg	1897	38
ANDERSSON, PER-GÖRAN, Köpman, Vänersborg	1936	60
*ANDERSSON, RAGNAR, fd. Köpman, Bräckan, Frändefors ..	1919	35
ANDERSSON, STIG, Socialvårdschef, Vänersborg	1918	45
ANDERSSON, TORSTEN, Förrådsintendent, Vänersborg	1914	55
ANDERSSON, VIKTOR, Transportarbetare, Vänersborg	1900	61
ANDRÉ, HARALD, Kamrer, Vänersborg	1906	54

*ANDREASSON, HARRY, Arkitekt, Vänersborg	1901	30
ANDREASSON, KARL, Museivaktmästare, Vänersborg	1907	53
ANDRÉEN, ANDERS, Järnhandlande, Vänersborg	1938	68
ANDRÉEN, BERTHEL, Järnhandlare, Vänersborg	1908	66
ANDRÉN, HELGE, Köpman, Göteborg	1914	66
ARVEBLAD, KARL, Maskinist, Vänersborg	1912	61
ARVIDSSON, BIRGER, Schaktmästare, Köping	1897	46
ARWIDSSON, UNO, Riksbanksvaktmästare, Vänersborg	1927	60
ASPMAN, ARNE, Elektriker, Avesta	1920	59
BACK, EVERT, Expeditionsvakt, Vänersborg	1918	55
BACK, HELGE, fd. Förman, Vänersborg	1899	54
BACK, JAN, Konditor, Vänersborg	1934	63
BACKMAN, GUNNAR, fd. Bankkassör, Arvika	1890	45
*BARKSTEDT, SIGURD, fd. Apotekare, Vänersborg	1885	30
BEHRNS, KARL, Expeditionsförman, V. Frölunda	1902	55
BEHRNS, RAGNAR, Överskötare, Vänersborg	1910	66
*BENGTON, HJALMAR, f. Personalföreståndare, Skövde	1905	33
BENGTON, JAN, Konditor, Skövde	1943	65
BENGSSON, RAGNAR, fd. Linjemästare, Trollhättan	1903	55
BERG, CHRISTIAN, Vänersborg	1968	68
BERG, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1920	53
BERG, HÅKAN, Faktor, Vänersborg	1944	68
BERG, KARL, Vänersborg	1899	66
BERG, LARS, Vänersborg	1967	68
BERG, SUNE, Åkeriägare, Vänersborg	1939	67
BERGER, GUNNAR, Ingeniör, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1943	55
BERGER, HARRY, Disponent, Vänersborg	1904	54
*BERGGREN, ERIC, Intendent, Ana Capri, Italien	1911	32
*BERGLUND, GÖSTA, Sjöingeniör, Malmö	1920	43
BERGMAN, KARL-ERIK, Ingeniör, Göteborg	1920	48
*BERGSTROM, AXEL, fd. Landskamrerare, Falun	1892	26
*BERGSTROM, GUNNAR, Odont. d:r, Örebro	1906	23
*BERGSTROM, THORSTEN, Tandläkare, Hälsingborg	1912	29
*BERRMAN, GÖSTA, Ämneslärare, Göteborg	1910	43
BIEL, GUNNAR, Sjukgymnast, Upper Darby (U.S.A.)	1901 (24)	62
BIEL, GÖSTA, Direktör, Stocksund	1911	46
BJÖRKMAN, LENNART, Sjukvårdsdirektör, Vänersborg	1923	65
BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamrer, Vänersborg	1927	54
BJÖRNBERG, SVEN, Polisman, Vänersborg	1929	54
*BJÖRNDAHL, ERIK, fd. Bokbindaremästare, Vänersborg	1888	37
BJÖRNDAHL, KARL-ERIK, Bokbindaremästare, Vänersborg	1926	60
BLOMGREN, GUNNAR, Stenhuggarmästare, Vänersborg	1912	54
BODÉN, SIGVARD, Ingeniör, Bandhagen, <i>ständig medlem</i>	1923	55
BODÉN, STIG, Ingeniör, Johanneshov, <i>ständig medlem</i>	1914	55
BODÉN, SVEN, Ingeniör, Gislaved, <i>ständig medlem</i>	1918	47

BORG, EINAR, Handlande, Vänersborg	1906	48
BORG, FRITZ, fd. Hälsovårdstillsyningsman, Trollhättan	1881	50
*BORGLIND, CARL, fd. Häradsskrivare, Stockholm NO	1888 (09)	32
BRIGELIUS, GUNNAR, Disponent, Malmö	1919	54
BROCKNER, TORSTEN, fd. Kamrer, Västerås	1898	61
*BROMAN, LASSE, Läroverksadjunkt, Vänersborg †	1906/(07)	23
*BÜGLER, JOHN, f. Landskanslist, Vänersborg	1904	31
BACKSTRÖM, BERTH, Åkeriägare, Vänersborg	1947	67
BACKSTRÖM, GUNNAR, Åkeriägare, Vänersborg	1932	67
BACKSTRÖM, TORSTEN, Åkeriägare, Vänersborg	1907	54
*CEDERGREN, GÖSTA, Länsläkare, Linköping	1905	30
*CEDERGREN, RAGNAR, Disponent, Båstad	1907	30
*CEDERGREN, STIG, Kanslichef, Gävle	1911	30
CEDERHOLM, ÅKE, Direktör, Uddevalla	1913	55
CEGRELL, ELOF, Tjänsteman, Vänersborg	1916	49
CORSE, FOLKE, Expeditionsförman, Göteborg S	1909	65
DAFGÅRD, BENGT, Bilskollärare, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1939	50
DAFGÅRD, GUNNAR, Direktör, Källby	1919	67
DAFGÅRD, HENRY, f. Köpman, Vänersborg	1903	53
DAFGÅRD, SVEN, Köpman, Vara	1898	53
DAHL, LENNART, Bergsingeniör, Sandviken	1924	48
DAHLGREN, ARNE, Byråass., Vänersborg	1918	55
*DAHLIN, ERIK, Frisörmästare, Vänersborg	1896	30
DAHLLOF, AXEL, Affärschef, Göteborg	1911	55
DAHLLOF, MATS, Vänersborg	1965	67
*DAHME, ALGOT, Ämneslärare, Uddevalla	1909	39
DALGREN, HUGO, Mättningsingeniör, Vänersborg	1911	53
DANIELSSON, INGVAR, Målaremästare, Vänersborg	1920	55
DAVIDSSON, BILT, Bankkamrer, Vänersborg	1938	64
DIDEROOTH, ERNST, fd. Typograf, Vänersborg	1893	52
*DINNETZ, FRITZ, Snickaremästare, Vänersborg	1895	21
*DINNETZ, KNUT, Lagerförman, Stockholm Sö	1891	32
d'ORCHIMONT, CURT, fd. Landsfogde, Vargön	1898	60
EDHOLMER, GUNNAR, Kapten, Vänersborg	1900	62
*EDLUND, BERTIL, Bokhållare, Trollhättan	1899	30
EDLUND, HANS, Ingeniör, Göteborg	1934	56
EDLUND, HARRY, Målaremästare, Vänersborg	1903	46
EDLUND, TORSTEN, Fastighetsskötare, Vänersborg	1903	55
EILARD, REINHOLD, fd. Stadsfogde, Borås	1894	48
*EK, HARALD, Överstelöjtnant, Näsbypark	1919	44
EK, KNUT, Slöjdlärare, Vänersborg	1924	50
EK, SVEN ACKE, Kontorist, Vänersborg	1935	65
EKBLAD, BERTIL, Köpman, Trollhättan	1916	53
EKHOLM, SVEN, Köpman, Vänersborg	1916	60
EKSTEDT, THOMAS, Studerande, Lerum	1951	65

*ELFMAN, NILS-OLOF, Rektor, Bromma	1919	44
*ELMQVIST, FREDRIK, fd. Lokförare, Vänersborg	1903	42
*ELOW, PER, Sparbankskamrer, Brålanda	1906	30
*ELOW, STIG, Ingenjör, Sundsvall	1912	30
EMANUELSSON, ERIC, Försäljare, Vänersborg	1916	51
*ENGLUND, GUNNAR, Direktör, Djursholm	1913	42
ENGLUND, CLAES, Ingenjör, Vänersborg	1943	47
ENGLUND, MAGNUS, Studerande, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1949	49
*ENGLUND, NILS, Leg. läkare, Vänersborg	1909	30
ENGLUND, NILS ERIK MAGNUS, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1966	66
ENGLUND, NILS TURE, Med. kand., Vänersborg	1939	47
ERIKSSON, ALLAN, Överpostiljon, Vänersborg	1913	55
ERICSSON, ANDERS, Studerande, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1944	54
*ERIKSSON, AXEL, fd. Köpman, Vänersborg	1889	21
ERICSSON, BROR, Bagaremästare, Vänersborg	1913	46
ERICSON, ERIC, fd. Stadsträdgårdsmästare, Vänersborg	1901	55
ERICSSON, EVERT, Lantbrukare, Vänersborg	1909	64
ERIKSSON, FILIP, Murare, Vänersborg	1912	46
ERICSSON, GUNNAR V., Portvakt, Vänersborg	1918	66
ERICSSON, GÖSTA, Skolvaktmästare, Vänersborg	1913	55
ERICSON, HENNING, Handelsträdgårdsmästare, Vänersborg ..	1902	50
ERIKSSON, HENRY, Landstingsassistent, Vänersborg	1909	55
ERICSSON, JOHAN FREDRIK, Vänersborg	1966	66
*ERICSSON, JOHN, Tandläkare, Vänersborg	1908	43
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1939	54
ERICSON, KARL, f. Kommunalråd, Vänersborg	1896	59
ERIKSSON, OLOV, Steward, Vänersborg	1911	57
ERIKSSON, PER OLOF, Verkmästare, Karlstad	1932	65
ERICSSON, STIG, Köpman, Vänersborg	1920	46
ERICSON, TAGE, Trädgårdsmästare, Vänersborg	1906	55
ERICSSON, TAGE, Åkeriägare, Vänersborg	1911	55
ERIKSSON, ÅKE, Frisörmästare, Vänersborg	1921	58
ERLANSSON, SVEN, Arkitekt SAR, Vänersborg	1925	61
FAGERSTRÖM, ARVID, Skofabriksarbetare, Vänersborg	1909	67
FALK, HARRY, Åkeriägare, Vänersborg	1906	55
FALK, ÅKE, Transportledare, Vänersborg	1942	66
FILIPSSON, GÖSTA, Snickare, Vänersborg	1914	68
FORSS, ERIC, Tullförvaltare, Södertälje	1910	52
FRANSSON, ÅKE, Skomakaremästare, Vänersborg	1910	67
FREDMAN, SUNE, Verkmästare, Vänersborg	1940	68
FRISK, KENT, Postiljon, Vänersborg	1945	67
FRANDEGÅRD, BENGT-OLOF, Vägtekniker, Vänersborg	1927	67
FRANDEGÅRD, PER ARNE, Rektor, Töreboda	1920	67
FRANDEGÅRD, SVEN AXEL, Förvaltare, Jönköping	1922	67

*FRÖBERG, GÖSTA, Apotekare, Vänersborg	1896	24
FRÖID, EINAR, Ekonomibiträde, Vänersborg	1900	59
FURBO, SIXTEN, Avsynare, Vänersborg	1917	56
*GADDE, ELOF, Direktör, Vänersborg	1911	30
*GADDE, NILS OLOF, Sporthandlare, Vänersborg	1915	34
GALLE, KJELL, Möbelhandlare, Vänersborg	1911	51
GALLE, NILS, Köpman, Vänersborg	1918	67
GEMVIK, GÖSTA, Intendent, Stockholm	1911	47
GEMVIK, OLOF, Direktör, Näsbypark	1917	46
GILLBERG, GÖSTA, Köpman, Trollhättan	1918	66
GILLBERG, ÅKE, Förste expeditiönsvakt, Vänersborg	1920	55
GLASELL, LENNART, Typograf, Vänersborg	1910	46
GRANQVIST, ÅKE, Försäljare, Vänersborg	1939	67
GRANSTRÖM, AXEL, Direktör, Vänersborg	1897	54
GRANSTRÖM, ROLAND, Rörentreprenör, Vänersborg	1901	54
*GRUNDBERG, HADAR, fd. Godsägare, Uppsala, <i>innehavare av gilletts medalj (1956)</i>	1884	07
GRÖNBERG, ALBERT, Med. dr., Vänersborg	1895	59
GRÖNBERG, MATS, Civilingeniör, Åkersrunö	1932	60
*GULLBRANTZ, SVEN, Murare, Vänersborg	1913	44
GULZ, LENNART, Fil. mag., Vänersborg	1939	54
*GULZ, THORSTEN, Driftschef, Vänersborg, <i>gilleskrivare, andre älderman, innehavare av gilletts medalj (1967)</i>	1905	28
GUSTAFSSON, EDVARD, Stadsarkitekt, Ängelholm	1932	46
GUSTAFSSON, ELVING, Representant, Vänersborg	1922	65
GUSTAFSSON, PAUL, Verkstadsägare, Vänersborg	1935	66
GUSTAFSSON, SUNE, Bagaremästare, Vänersborg	1918	55
GÖTHBERG, INGVAR, Servicerådgivare, Vänersborg	1932	64
GÖTHERED, GOTTFRID, Fastighetsägare, Vänersborg	1909	55
HAGBERG, BENGT, Källarmästare, Ed	1919	65
HAGBERG, CARL-GÖRAN, Konstnär, Ed	1922	66
HAGBERG, JAN, Kalkylator, Kalmar	1922	53
*HAGBORG, ARNE, Möbelhandlande, Vänersborg	1908	30
HAGBORG, GÖRAN, Landskanslist, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1941	53
HAGBORG, TORSTEN, Tjänsteman, Trollhättan, <i>ständig medlem</i>	1931	52
HAGLIND, STURE, Gymnastikdirektör, Vänersborg	1946	68
HALL, KARL-ERIK, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1912	52
*HALLBERG, KURT, fd. Drätselkontorist, Vänersborg, <i>innehavare av gilletts medalj (1957)</i>	1893	16
HALLBERG, NILS, Ingeniör, Göteborg	1912	55
HALLINGBERG, OLOF, Tandläkare, Vänersborg	1915	66
HALLONQVIST, UNO, Köpman, Vänersborg	1925	45
HALLQVIST, ARNE, Adjunkt, Vänersborg	1917	67
HALLQVIST, TAGE, Med. lic., Vänersborg	1926	45
HAMMAR, GUSTAV, Köpman, Vänersborg	1904	55

*HAMMARSTRÖM, UNO, Kapten, Umeå, <i>ständig medlem</i>	1899	28
HANSSON, BRYNOLF, Avsynare, Vänersborg	1924	52
HANSSON, EINAR, fd. Lokförare, Vänersborg	1896	48
*HANSSON, KNUT, Vänersborg	1889	38
HANSSON, CHRISTER, Hovmästare, Örebro, <i>ständig medlem</i> ..	1942	57
*HANSSON, VICTOR, fd. Kyrkovaktmästare, Vänersborg	1878	23
HARLITZ, ALVAR, Ingenjör, Vänersborg	1908	66
HARLITZ, GUNNAR, Sjöingenjör, Vänersborg	1940	64
HARLITZ, LENNART, Studerande, Vänersborg	1943	64
HARRING, RAGNAR, Rektor, Vänersborg	1905	59
*HASSELBERG, GÖSTA, Professor, Uppsala	1909	42
*HASSELLUND, NILS, Ingenjör, Kinna	1901	36
HEDBERG, AXEL, fd. Bangårdsmästare, Uddevalla	1899	55
*HEDÉN, ALLAN, Stadskanslist, Vänersborg	1907	34
HEDÉN, LASSE, Schaktmästare, Borås	1934	57
HEDSTRÖM, ARVID, Elektriker, Vänersborg	1904	63
HELLMAN, BERTIL, Avdelningschef, Göteborg	1900	55
*HELLMAN, EINAR, Glasmästare, Vänersborg	1906	29
*HELLMAN, ERIK, Glasmästare, Vänersborg	1898	30
HELLMAN, EVALD, Assistent, Uppsala	1902	55
HELLSTRÖM, ARNE, Köpman, Vänersborg	1930	64
*HELLSTRÖM, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1905	43
HERMANSSON, JAN ÖRJAN, Kontorist, Vänersborg	1949	67
HJELM, BERTIL, Maskinist, Vänersborg	1910	65
HJELM, HELGE, Teckningslärare, Vänersborg	1908	60
HJELM, PER-OLOV, Fångvårdstjänsteman, Vänersborg	1932	58
HOLM, ALLAN, Tjänsteman, Vänersborg	1907	53
HOLM, HERBERT, Förrådsman, Vänersborg	1903	50
HULTGREN, GÖSTA, Ingenjör, Göteborg	1910	58
HURTIG, BENGT MAGNUS, Studerande, Vänersborg	1953	66
HURTIG, ERNST-MAGNUS, Elektriker, Vänersborg	1923	53
HÜGBERG, PER, Disponent, Uddevalla	1922	64
HÜGZELL, LENNART, Tjänsteman, Nynäshamn	1934	61
IDEBERG, GUNNAR, Aukt. revisor, Karlstad	1932	53
IDEBERG, TORE, Tandläkare, Vänersborg	1901	65
JACOBSON, NILS, Verkmästare, Vänersborg	1908	57
JACOBSON, ROLF, Kamrer, Vänersborg	1936	59
JANSON, BENGT, Gruppchef, Göteborg	1920	50
JANSON, GÖSTA, Konsul, Barranquilla (Colombia)	1902	49
JANSSON, KARL, f. Faktor, Vänersborg	1900	55
JANSON, LARS, Gymnastikdirektör, Falkenberg	1938	66
JANSON, OLOV, Kamrer, Vänersborg, <i>kassafogde, Gillevärd</i> ..	1909 (30)	49
JANSSON, SVEN, Vaktmästare, Vänersborg	1926	58
JARHED, KARL, Byggnadsarbetare, Vänersborg	1895	54
JARHED, SUNE, Tjänsteman, Vänersborg	1920	55

JARN, GÖSTA, Agronom, Härnösand	1927	54
*JENNISCHE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1913	30
JENNISCHE, MATS, Agronom, Knivsta, <i>ständig medlem</i>	1941	64
JENNISCHE, PER, Fil. kand. Uppsala, <i>ständig medlem</i>	1943	64
JENNISCHE, ÅKE, Studerande, Vänersborg, <i>ständig medlem</i> ..	1947	64
*JERNQVIST, SVEN, Bankrevisor, Norrköping	1898	26
JOHANSSON, ALLAN, Bagaremästare, Vargön	1914	68
JOHANSSON, ARNE, Förrådsarbetare, Vänersborg	1907	59
*JOHANSSON, AXEL, Handelsföreståndare, Vänersborg	1903	30
JOHANSSON, BERTIL, Direktör, Vänersborg	1912	55
*JOHANSSON, EMIL, fd. Köpman, Vänersborg	1887	19
JOHANSSON, EVERT, Transportledare, Vänersborg	1920	60
JOHANSSON, EVERT, Köpman, Vänersborg	1916	58
JOHANSSON, GOTTHARD, fd. Slussmästare, Trollhättan	1899	50
JOHANSSON, GUNNAR, Konditor, Vänersborg	1933	66
JOHANSSON, GUNNAR, Typograf, Vänersborg	1946	66
JOHANSSON, GUSTAV, Boktryckare, Vänersborg	1905	53
JOHANSSON, GUSTAF, Skofabriksarbetare, Vänersborg	1904	54
*JOHANSSON, HARRY, Barberare, Vänersborg	1899	30
JOHANSSON, HARRY, Modellör, Kumla	1910	54
JOHANSSON, HARRY, Modellör, Vänersborg	1907	60
*JOHANSSON, HILMER, fd. Bryggeriarbetare, Vänersborg	1891	42
*JOHANSSON, HUGO, Inspektör, Bromma	1908	44
*JOHANSSON, HUGO, fd. Riksbanksvaktmästare, Vänersborg	1900	30
JOHANSSON, INGEMAR, Konditor, Vänersborg	1928	65
JOHANSSON, INGVAR, Byggnadssnickare, Vänersborg	1918	55
JOHANSSON, JOHN, Åkerägare, Vänersborg	1910	55
JOHANSSON, JOHN ERIK, Kommunalarbetare, Vänersborg ..	1923	66
JOHANSSON, KARL, Skofabriksarbetare, Vänersborg	1908	66
JOHANSSON, KARL-ERIK, Typograf, Vänersborg	1927	53
*JOHANSSON, KARL G., Byggnadssnickare, Vänersborg	1897	28
*JOHANSSON KJELL, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	42
JOHANSSON, MATS, Försäljare, Vänersborg	1937	67
JOHANSSON, OLOF, Instrumenttekniker, Vänersborg	1935	59
*JOHANSSON, OSCAR G., fd. Övermaskinist, Mölndal	1885	44
*JOHANSSON, OTTO, fd. Köpman, Mellerud †	1888	25
JOHANSSON, ROLAND, Byggnadssnickare, Vänersborg	1905	53
JOHANSSON, ROLF, Försäljningschef, Vänersborg	1930	65
JOHANSSON, STEN, f. Motorförförman, Vänersborg	1902	55
JOHANSON, STURE, Redaktör, Farsta	1923	57
JOHANSSON, SVEN, Telearbetare, Vänersborg	1937	59
JOHANSSON, TAGE INGVAR, Ingenjör, Göteborg C	1932	67
JOHANSSON, VALFRID, fd. Skofabriksarbetare, Vänersborg ..	1894	50
*JOHANSSON, ÅKE, Fotograf, Vänersborg	1908	34
JONSSON, BENGT R., Docent, Solna	1930	54

JONSSON, ERIK, Vänersborg	1920	46
JONSSON, HELGE, Expeditionsvakt, Vänersborg	1912	45
JONSSON, HENRY, Förste poliskonstapel, Vänersborg	1914	66
JONSSON, LARS, Vänersborg	1960	63
JONSSON, OLOF, Köpman, Vänersborg	1923	45
JONSSON, SVEN, Vänersborg	1956	63
JOSEFSSON, GUNNAR, Tjänsteman, Vänersborg	1931	65
JOSEFSSON, HELGE, Vänersborg	1909	59
JOSEFSSON, SVEN, Kamrer, Eslöv	1933	35
*CARLSSON, ALBERT, fd. Köpman, Vänersborg †	1878	35
KARLSSON, BERTIL, Elinstallatör, Hägersten	1910	58
CARLSSON, BERTIL, Lagerchef, Vänersborg	1914	54
CARLSSON, BERTIL, Off.-aspirant, Vänersborg, <i>ständig medlem</i> ..	1944	47
*CARLSSON, ELOF, f. Direktör, Vänersborg, <i>ständig medlem</i> ..	1904	30
*CARLSSON, GUNNAR, Förrådsmästare, Vänersborg	1905	38
KARLSSON, HADAR, Kommunalsråd, Vänersborg	1913	67
KARLSSON, HILDING, Bagaremästare, Vänersborg	1911	51
CARLSSON, INGEMAR, Ingeniör, Vänersborg	1928	60
*CARLSSON, CARL ANDERS, fd. Direktör, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1897	32
*CARLSSON, CARL-GUSTAF, Fabrikör, Vänersborg	1909	30
CARLSSON, CARL-OTTO, Instruktör, Vänersborg	1917	66
CARLSSON, CARL-OTTO, Teknolog, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1939	47
CARLSSON, KENTH, Studerande, Vänersborg	1952	60
CARLSON, KJELL, Omnibussägare, Vänersborg	1910	55
CARLSSON, KJELL, Vänersborg	1900	54
KARLSSON, CLAES, Köpman, Vänersborg	1908	55
KARLSSON, KNUT, Målare, Vänersborg	1896	57
CARLSSON, LENNART, Studerande, Vänersborg, <i>ständig medlem</i> ..	1946	47
CARLSSON, NILS-ERIK, Sjöingeniör, Vänersborg	1919	54
CARLSSON, UNO, Åkeriägare, Vänersborg	1926	67
CARLSSON, ÅKE, Vaktmästare, Vänersborg	1914	59
KARLSSON, ÅKE, Snickare, Vänersborg	1915	58
CARLSTRÖM, ERIK, Representant, Karlstad	1922	63
KIHLBERG, ERIK, fd. Kraftverkstjänsteman, Vänersborg	1895	60
KIHLSTRÖM, LARS, Fastighetsförvaltare, Vänersborg	1907	49
KIHLSTRÖM, LARS GÖRAN, Banktjänsteman, Vänersborg	1936	65
CLAESSON, CARL-ERIC, Köpman, Vänersborg	1916	55
KLING, CARL-OTTO, Byggnadsingeniör, Vänersborg	1913	55
KLING, LARS, Teknolog, Vänersborg	1945	68
KLING, VALDEMAR, Elinstallatör, Vänersborg	1910	55
KNUTSSON, GUNNAR, Verkmästare, Vänersborg	1905	54
KNUTSSON, LEIF, Personaltjänsteman, Arvika	1934	64
KORÉN, GÖSTA, Kamrer, Trollhättan	1908	53

CORNELIUSSON, HJALMAR, Ingenjör, Bengtsfors	1898	60
KRAFFT, GUNNAR, Verkstadsägare, Vänersborg	1914	52
*CHRISTENSSON, CARL-OTTO, Inköpschef, Göteborg	1912	33
LANEVALL, OLOF, Försäljningschef, Spånga	1921	63
LARSSON, ANDERS, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1963	63
*LARSON, AXEL, fd. Köpman, Vänersborg	1890	19
LARSSON, AXEL, Köpman, Vänersborg	1908	54
LARSSON, BO, Verkmästare, Borås,	1922	46
LARSSON, DAVID, Verkmästare, Vänersborg	1904	54
LARSSON, ERIC, Fabrikör, Vänersborg	1910	57
LARSSON, ERIK, Linjeförman, Dalskog	1908	62
LARSSON, FRANK, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	64
LARSSON, GÖSTA, Civilingenjör, Karlskrona, <i>ständig medlem</i>	1936	55
LARSSON, GÖTE, Stuveriarbetare, Vänersborg	1944	66
LARSSON, HARRY, Bilmekaniker, Vänersborg	1912	54
LARSSON, HERBERT, Riksdagsman, Vänersborg	1909	66
LARSSON, JOHAN, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1966	66
LARSSON, LARS, Tjänsteman, Vänersborg	1943	68
LARSSON, OSCAR, Inspektör, Farsta	1908	55
LARSSON, RAGNAR, Kommunalarbetare, Vänersborg	1908	55
LARSSON, ROLF, Underinspektör, Skärholmen	1924	56
LARSSON, STIG, Kamrer, Vänersborg, <i>ersättare i styrelsen</i>	1935	57
LARSSON, TORSTEN, Bruktjänsteman, Vänersborg	1911	54
LAURELL, JOHNNY, Vänersborg	1908	46
LINDH, ERIK, Köpman, Vänersborg	1906	55
LIND, HÅKAN, Jur. stud. Vänersborg	1948	54
LIND, LARS, Civilingenjör, Mölndal	1944	50
LINDH, LENNART, Posttjänsteman, Vänersborg	1930	57
LIND, OLOV, Civilingenjör, Kristianstad	1920	45
*LIND, SVEN, Disponent, Vänersborg, <i>bisittare i styrelsen</i>	1913	40
LIND, ÅKE, Affärsbiträde, Vänersborg	1914	55
LINDBERG, ANDERS, Adjunkt, Vänersborg	1938	66
*LINDBERG, AXEL, Köpman, Vänersborg	1912	42
LINDBERG, BENGT ARNE, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1949	56
LINDBERG, BERTIL, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1918	62
LINDBERG, GEORG, fd. Organisationschef, Malmö	1899	47
LINDBERG, INGE, Expeditionsförman, Vänersborg	1921	60
LINDBERG, CARL AXEL, Ingenjör, Vänersborg	1944	65
*LINDEDAL, SIGURD, fd. Bankkamrerare, Göteborg, <i>innehavare av gilletts medalj (1955)</i>	1882	05
LINDELL, EINAR, Studerande, Vänersborg	1948	68
LINDELL, GUNNAR, Posttjänsteman, Vänersborg	1937	68
LINDÉN, OSKAR, Köpman, Vänersborg	1902	54
LINDÉN, ROLF, Ingenjör, Bandhagen <i>ständig medlem</i>	1927	62
LINDGREN, FOLKE, Fabrikör, Vänersborg	1914	54

LINDGREN, GÖSTA, Byggnadssnickare, Örebro	1903	55
LINDGREN, KARL ENAR, Försäljningschef, Vänersborg	1921	65
LINDQVIST, ARNE, Filare, Vänersborg	1921	57
*LINDQVIST, HÅKAN, Kyrkoherde, Göteborg	1914	37
*LINDQVIST, ROLF, Landskamrerare, Mariestad	1911	35
*LINDSTRÖM, ALLAN, Rektor, Lerum,	1908	30
LINDSTRÖM, BROR OSKAR, f. Köpman, Vänersborg	1900	51
LINDSTRÖM, LENNART, Rektor, Sandviken	1918	63
LINNARSSON, NILS, Posttjänsteman, Göteborg	1912	55
LISS, PER ARNE, Vänersborg	1940	67
*LJUNGGREN, ERIK, fd. Köpman, Vänersborg	1898	35
LUDWIGSSON, EVERT, Verkst.-föreståndare, Vänersborg	1913	55
LUNDBERG, ERNST, fd. Rektor, Vänersborg <i>innehavare av gillet lets medalj (1963)</i>	1882	51
*LUNDBLAD, OLOF, Jaktvårdskonsulent, Lilleskog, Vargön	1907	28
LUNDBLAD, SÖREN, Verkmästare, Vänersborg	1923	66
LUNDBORG, BO, Operasångare, Vendelsö	1932	66
LUNDBORG, ERIC, Studerande, Vänersborg, <i>Ständig medlem</i> ..	1957	66
*LUNDBORG, EVERT, Köpman, Vänersborg, <i>bisittare i styrelsen</i>	1921	42
LUNDBORG, GUSTAF, Skräddaremästare, Vänersborg	1900	54
*LUNDBORG, STEN, Köpman, Vänersborg	1925	42
LUNDBÄCK, BENGT, Lagerchef, Vänersborg	1941	67
LUNDGREN, ARVID, Sektionschef, Enskede	1912	49
LUNDGREN, IVAR, fd. Postmästare, Arboga	1898	54
LUNDGREN, SUNE, Rektor, Vänersborg	1913	53
LUNDIN, GUNNAR, Köpman, Vänersborg	1921	52
*LUNDIN, GUSTAF, fd. Byrådirektör, Stockholm †	1892	19
LUNDIN, IVAR, Avsynare, Vänersborg	1919	52
*LUNDIN, IVAR, fd. Frisörmästare, Vänersborg	1894	30
*LUNDIN, OTTO, Frisörmästare, Ämål	1901	39
LUNDIN, PER, Studerande, Vänersborg	1953	55
LUNDIN, PER OLOF, Köpman, Vänersborg	1928	55
LUNDAVIK MAGNUSSON, ULF, Tandläkare, Lidköping	1926	64
LÖFQVIST, INGEMAR, Leg. läkare, Göteborg	1918	68
MADSÉN, LARS, Fil. mag., Lidingö	1904	55
MAGNI, GÖTE, Tobakshandlare, Vänersborg	1905	46
MAGNUSSON, ARNE, Socialdirektör, Göteborg	1913	49
MAGNUSSON, GUNNAR, Disponent, Viggbyholm	1914	58
MAGNUSSON, HENRY, Banktjänsteman, Vänersborg	1915	54
MAGNUSSON, CARL-AXEL, Auktuarie, Lidingö	1937	65
*MAGNUSSON, CARL EDGAR, fd. Direktör, Vänersborg	1892	44
*MAGNUSSON, MAGNUS, Kapten, Näsbypark	1892	42
MAGNUSSON, NILS, Folkskollärare, Uddevalla	1940	65
MAGNUSSON, OTTO, Kapten, Enskede	1910	60
MAGNUSSON, ÅKE, Typograf, Vänersborg	1919	51

MALMBORG, NILS, Skolvaktmästare, Lund	1908	59
*MILLING, GUSTAF, Köpman, Uddevalla	1902	33
MILLING, TAGE, Reservdelschef, Linköping	1931	58
MILLING, THORE, Flygtekniker, Tun	1924	52
MJÖRNESTÅL, GÖTE, Vaktkonstapel, Vänersborg	1914	68
MOBERG, ERIK, Köpman, Vänersborg	1919	55
MOLLBERG, RUNE, Annonskonsulent, Vänersborg	1925	54
MOSSBERG, VIKTOR, fd. Kommunalarbetare, Vänersborg	1899	55
MÅNGBERG, CARL-ERIK, Underinspektör, Hallsberg	1923	66
NAGLUM, GUNNAR, Förste kammarskrivare, Stockholm	1912	60
NAREMARK, YNGVE, Direktör, Vänersborg	1922	53
NEUMAN, WOLF, Ingeniör, V. Frölunda	1921	55
NIKLASSON, MATS, Kriminalass., Vänersborg	1925	56
NILSSON, GUSTAV, Lantbrukare, Vänersborg	1924	50
NILSSON, CARL-ERIC, Bilinstruktör, Vänersborg	1920	66
NILSSON, PER GUNNAR, Linjemästare, Värnamo	1904	66
*NILSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1908	41
NILSSON, SUNE, Brunnssbörare, Vänersborg	1923	58
NISSEN, HARALD, Lektor, Vänersborg	1910	66
NORDÉN, BO, Fil. kand., Lysekil	1931	61
NORDBERG, JULIUS V., fd. Charkuterist †	1892	57
NORDFELDT, JAN ERIK, Studerande, Falun	1949	50
*NORDFELDT, JOHN, Ingeniör, Falun	1921	43
*NORDFELDT, PER-OLOV, Disponent, Partille	1925	43
NORDGREN, ALLER, Typograf, Vänersborg	1909	53
NYLÉN, ALGOT, Civilingenjör, Vänersborg	1901	66
NYSTRÖM, BO, Aff.-biträde, Vänersborg	1944	59
NYSTRÖM, KARL FREDRIK, Ingeniör, Vänersborg	1928	58
NYSTRÖM, PER-ÅKE, Studerande, Vänersborg	1949	59
NYSTRÖM, ÅKE, Köpman, Vänersborg	1916	52
OHLSSON, ALLAN, 1:ste skötare, Vänersborg	1910	55
OLLÉN, BERTIL, Bryggeriingeniör, Falkenberg	1914	52
OLSSON, ALLER, Sjukvårdare, Vänersborg	1909	67
OLSSON, BERTIL, Vaktmästare, Vänersborg	1921	60
OLSSON, ERNST, Fastighetsskötare, Vänersborg	1901	55
OLSSON, FOLKE, Tekniker, Vänersborg	1929	48
OLSSON, GUSTAF ADOLF, fd. Frisörmästare, Finspång †	1897	44
OLSSON, KARL-GUSTAF, Järnvägstjänsteman, Vänersborg	1912	60
OLSSON, SVEN, Bilinstruktör, Vänersborg	1919	51
OLSSON, TORVALD, Kapten, Uddevalla	1915	55
PALMSTRÖM, HERBERT, Cementgjutare, Vänersborg	1902	53
PALMSTRÖM, NILS, Fabrikör, Vänersborg	1910	52
PATRIKSSON, RUNE, Köpman, Vänersborg	1937	65
PAULSSON, ELMER, Musiklärare, Vänersborg	1909	54
PEHRSSON, SVEN, Konsul, Malmö	1910	55

PETERSON, ARNE, Reparatör, Vänersborg	1917	57
PETERSON, ARVID, Montör, Vänersborg	1897	57
PETTERSSON, KARL, Poliskommissarie, Lidköping	1902	55
PETTERSSON, OSCAR, Ingeniör, Göteborg	1914	59
POUNCETTE, ERIC, Kassör, Örebro	1904	52
POUSETTE, CARL ERIC, Godsägare, Vinninga	1914	51
PÄRUD, NILS, Universitetslektor, Umeå, <i>ständig medlem</i>	1923	52
PÄRUD, PAUL, fd. Fångvårdstjänsteman, Vänersborg	1896	54
RAHM, HARRY, Överskötare, Vänersborg	1914	55
RAHM, GUNNAR, Apotekare, Askim	1929	66
*RAHM, HJALMAR, Bankdirektör, Alingsås	1900	20
*RAHNE, KARL, fd. Folkskollärare, Trollhättan †	1883	35
RAHNER, LENNART, Köpman, Vänersborg, <i>ersättare i styrelsen</i>	1919	53
RAPP, HÅKAN, Köpman, Vänersborg	1933	60
RAPP, NILS, Frisörmästare, Vänersborg	1913	51
REHMAN, TOR, Häradskskrivare, Vänersborg	1905	66
*REYNOLDS, ALDOR, fd. Köpman, Vänersborg	1888	31
ROBERTSSON, FOLKE, Yrkeslärare, Vänersborg	1908	54
ROLANDER, GUNNAR, Faktor, Vänersborg	1909	46
ROSÉN, GUNNAR, Ingeniör, Vänersborg	1923	55
*ROSLIN, GEORG, Skolvaktmästare, Vänersborg	1907	41
*ROSLIN, HENRY, Köpman, Trollhättan	1906	31
ROSLIND, LARS-GÖRAN, Optiker, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1946	58
ROSLIND, SVEN-GUNNAR, Optiker, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1940	58
*RUTGERSSON, SHARLES, f. Förman, Vänersborg	1903	43
RYDING, ÅKE, Målaremästare, Vänersborg	1920	53
*SAHLIN, ERIK G., Länspolischef, Vänersborg, <i>förste ålderman</i>	1909	34
SAHLIN, PER-ANDERS, Fänrik, Stockholm	1945	50
*SAHLIN, STEN, Direktör, Vänersborg, <i>bisittare i styrelsen</i>	1913	36
*SANDBERG, NILS, Förste bibliotekarie, Göteborg	1911	34
*SANDBERG, WILHELM, fd. Brevbärare, Vänersborg, <i>innehavare av gilletts medalj (1968)</i>	1881	18
SANDGREN, EGON, Elektriker, Västra Frölunda	1913	55
SANDSTEDT, GUSTAF ADOLF, Kyrkoherde, Vinninga	1909	62
*SJÖÖ, ANDERS (SVENSSON), 1:ste Postiljon, Vänersborg	1914	42
SJÖLING, LARS-GÖSTA, Köpman, Vänersborg	1926	52
SJÖSTAD, OLOF, Elektriker, Vänersborg	1933	52
SJÖSTRAND, ERNST, Sjukvårdare, Vänersborg	1917	58
SJÖSTRÖM, BENGT-OLOF, Köpman, Vänersborg	1922	65
*SJÖSTRÖM, GUSTAF, Vänersborg	1900	30
SKAGSTEDT, MELKER, Byrådirektör, Stockholm	1914	45
SKANTZ, LENNART, Sjöingenjör, Uddevalla	1920	66
SKOOGH, LARS-OLOF, Järnvägsexpeditör, Vänersborg	1925	58
*SCHRÖDER, KARL GUSTAF, Provinsialläkare, Jörlanda ..	1897	28

*SKÄRBERG, OSCAR, Korrespondent, Trollhättan	1896	24
SKÖLDEBORG, KARL-AXEL, Billackerare, Vänersborg	1927	62
SOHLBERG, ALLAN, Köpman, Vänersborg	1918	50
SORTING, OLOF, Lokomotivförare, Göteborg	1912	55
STENBERG, BROR, Kyrkogårdsförmän, Vänersborg	1904	59
STENBERG, DAN, Kontorist, Malmö	1941	67
STENBERG, RAGNAR, Försäljare, Vänersborg	1916	67
*STENSTRÖM, LARS, 1:ste Länsassistent, Vänersborg	1905	30
*STERNER, NILS, Direktör, Farm. lic., Malmö	1922	41
STERNER, SVEN-AXEL, Länsassistent, Vänersborg	1923	47
STRÖM, GÖSTA, Konditor, Hedemora	1908	55
STRÖM, LARS, Direktör, Vänersborg	1930	64
STRÖM, SÖREN, Redaktör, Vänersborg	1934	67
*SUNDELIUS, GOTTFRID, fd. Köpman, Vänersborg	1890	19
*SUNDELIUS, KJELL, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1908	30
*SUNDELIUS, OSCAR, f. 1:e poliskonstapel, Vänersborg	1901	30
SUNNERDAHL, OLOF, Fastighetsskötare, V. Tunhem, Trollhättan	1909	51
SUNNERDAHL, VILGOT, 1:e Mätare, Vänersborg	1908	51
SWAHN, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1909	55
SVANBERG, NILS, fd. Förman, Vänersborg	1909	54
SVANBERG, SVEN OLOF, Målare, Vänersborg	1918	55
SVENSSON, ALF, Kamrer, Vänersborg	1923	48
*SVENSSON, ARNE, Elektriker, Vänersborg	1916	43
SVENSSON, BENGT, Representant, Vänersborg	1932	64
*SVENSSON, GÖSTA, Överingenjör, Göteborg	1912	42
*SVENSSON, KNUT, fd. Stadsförman, Vänersborg	1896	36
*SVENSSON, LARS, Dövlärare, Vänersborg	1910	36
SVENSSON, PER, Studerande, Vänersborg	1953	63
*SVÄRD, GUSTAF, fd. Verkmästare, Stockholm	1895	37
SVÄRD, IVAR, Köpman, Trollhättan	1916	55
*SVÄRD, TAGE, Disponent, Farsta	1910	35
*SVÄRD, YNGVE, Eldare, Vänersborg	1916	42
*von SYDOW, DANIEL, Kapten, Roslags-Näsby	1909	30
*von SYDOW, FREDRIK, Advokat, Lidingö	1896	20
*von SYDOW, GERHARD, Överdirektör, Göteborg	1899	26
von SYDOW, CHRISTIAN, Disponent, Stavsjöbruk	1899	45
SYLWAN, GUNNAR, Civilingenjör, Hälsingborg	1902	49
*SAFSTRÖM, PER-OLOF, Överingenjör, Gävle	1924	42
SÖDERSTRÖM, BERTIL, Fastighetsförvaltare, Vänersborg	1902	49
SÖDERSTRÖM, PER ARNE, Kamrer, Vänersborg	1933	66
TAUBE, EDVARD, Greve, Org.chef, Ljungskile	1916	46
*TAUBE, FREDRIK, Greve, Kommendör, Lidingö	1909	35
TENG, AXEL, Sjukvårdare, Vänersborg	1912	61
TENGELIN, CARL, Tillskärare, Karlsborg	1916	53
THEODORSSON, MELKER, Ingeniör, Karlstad	1909 (30)	54

TERNQUIST, KJELL, Kamrer, Vänersborg	1939	50
*TERNQUIST, OLE, Handelsträdgårdsmästare, Vänersborg <i>bi-sittare i styrelsen</i>	1911	30
THORNBORG, ERIK G., Landskanslist, Vänersborg	1903	67
THORNBORG, ERIK H., Studerande, Vänersborg	1945	67
TIBBLIN, ARNE, Posttjänsteman, Vänersborg	1925	51
TIBBLIN, BERT, Reklamteknare, Bohus	1930	61
TIBBLIN, LENNART, Kontrollant, Gråbo	1935	61
TIDSTRAND, Erik, Murare, Vänersborg	1907	53
TILLBJÖRN, HARRY, Disponent, Vänersborg	1915	59
THIMGREN, HALDOR, Direktör, Hägersten	1904	54
*TRADEGÅRD, ERIC, Handelsträdgårdsmästare, Vänersborg	1899	43
TRADEGÅRD, JAN-ERIC, Blomsterdekoratör, Vänersborg	1937	52
*TULLBERG, INGE, Avdelningschef, Stockholm, <i>ständig medlem</i>	1905	18
THUNBERG, GUNNAR, Föreståndare, Vänersborg	1922	55
*THUNBERG, HJALMAR, Skofabriksarbetare, Vänersborg	1906	42
THUNBLAD, ARNE, Handlande, Vänersborg	1915	55
*TUNQVIST, TORSTEN, Lektor, Bromma	1907	29
THUNSTRÖM, SVEN, fd. Överläkare, Vänersborg	1898	60
WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, Vänersborg	1932	51
*WAHLQVIST, ÅKE, f. Polisassistent, Vänersborg	1904	41
WASSÉN, GUNNAR, Elektriker, Vänersborg	1902	65
WASSÉNIUS, GUSTAF, Verkmästare, Vänersborg	1907	54
WASSENIUS, CURT, fd. 1:e Poliskonstapel, Vänersborg	1908	55
WEDELFORS, GUNNAR, Civilingenjör, Göteborg	1904	53
*WEINSTOCK, ERLING, Direktör, Bromma	1916	42
*WEINSTOCK, WILLIAM, Redaktör, Leksand	1908	42
WEISS, ANDERS, Personalassistent, Sundsvall	1940	66
WEISS, EINAR, f. Vattenrättsdomare, Vänersborg	1901	65
*WELANDER, GUSTAF, fd. Banktjänsteman, Vänersborg	1891	26
WELANDER, GÖSTA, Kammaråklagare, Göteborg	1935	61
WELANDER, STEN, Kronofogdesekreterare, Trollhättan	1939	61
WENNBERG, JOHN, Stensättare, Vänersborg	1907	55
WENNBERG, LARS, Bokhandlare, Vänersborg	1931	46
WERNER, ARNE, Lasarettsvaktmästare, Vänersborg	1912	58
WERNER, BENGT, Ingenjör, Vänersborg	1925	60
*WERNER, OLOV, Butikschef, Trollhättan	1909	32
WERNER, TORSTEN, Uppsyningsman, Vänersborg	1908	54
VESSBY, ENAR, Montör, Vänersborg	1939	52
VESSBY, SIGVARD, Linjearbetare, Vänersborg	1917	52
*WEST, JOHN, fd. Läroverksadjunkt, Göteborg	1892	30
WESTERBOM, KLAS, fd. Byggnadsarbetare, Vänersborg †	1885	54
WESTERLUND, AXEL, f. 1:e Hälsovårdsinspektör, Vänersborg	1901	55
WESTERLUND, EINAR, 1:e Kronoassistent, Vänersborg	1913	46
*WESTERLUND, KARL-ERIK, 1:e Stabsredaktör, Stockholm ..	1910	40

*WESTERLUND, SVEN, Häradsarkivare, Södertälje	1912	38
*WESTHALL, BO, Rådman, Vänersborg	1905	34
*WESTHALL, CURT, 1:ste Länsassessor, Halmstad	1908	36
WETTERLUNDH, SIXTEN, Konditor, Trollhättan	1905	55
*WETTERLUNDH, SUNE, Verkst. direktör, Malmö	1904	28
*WIBOM, TOR, fd. Major, Stockholm, <i>innehavare av gilletts medalj</i> (1955)	1885	06
WIDQVIST, LARS-OLOF, Gymnastiklärare, Vänersborg	1919	58
WIDQVIST, STEFAN, Studerande, Vänersborg	1948	66
WIDQVIST, ULF, Studerande, Vänersborg	1943	66
WIKNER, ALFRED, New York	1899	66
WIKNER, KARL-WILHELM, Prakt. läkare, Kumla	1903	59
*WIKSTRÖM, HELGE, fd. Kapten, Uppsala	1894	28
WIKSTRÖM, CARL-HELGE, Civilekonom, Göteborg	1923	46
WILHELMSSON, BERTIL, Radiomontör, Vällingby	1924	51
*WILHELMSSON, CARL, fd. Gasverksarbetare, Vänersborg	1889	35
*WREDBERG, BIRGER, Frisörmästare, Vänersborg	1896	43
WULF, ANDERS, Pol. studerande, Vänersborg	1943	63
WULF, CURT, Direktör, Vänersborg	1903	63
WULF, ERIK, Studerande, Vänersborg	1950	63
WULF, GUNNAR, Försäljningschef, Skå	1937	63
WARNE, ALBIN, fd. Folkskollärare, Vänersborg	1890	49
WARNE, ORVAR, Kontorist, Trollhättan	1928	53
ZETTERBERG, KARL GUSTAV, Servicemontör, Vänersborg	1917	64
ZETTERBERG, SVEN, Vänersborg	1888	64
ZETTERBERG, SVEN OLOF, Vänersborg	1950	64
ZETTERBERG, THORSTEN, Chaufför, Vänersborg	1913	58
ÅBERG, BERTIL, f. Brukstjänsteman, Vargön	1900	55
ÅBERG, FOLKE, Lagerchef, Vänersborg	1920	55
ÅBERG, SVEN OLOF, Tjänsteman, Vänersborg	1923	61
ÅKESSON, NILS ERIK, Major, Härnösand	1922	46
*ÅSTRÖM, HELGE, f. Poliskommissarie, Vänersborg	1902	42
ÖBERG, ERIK, Komminister, Alingsås	1913	60

* = innehavare av gilletts 25-årstecken.

Antal medlemmar under året: 650.

TILLKOMNA UNDER ÅR 1969.

ANDERSSON, RAGNAR, Verkmästare, Vänersborg	1921	68
ANDERSSON, HUGO, Televerksarbetare, Vänersborg	1917	69
FORSS, SVEN, Ingenjör, Mölndal	1916	69
JOHANSSON, KARL-ERIK, Representant, Göteborg	1914	69
LANDBERG, BERTIL, Advokat, Vänersborg	1895	69
LARSSON, GOTTFRID, f. Hemmansägare, Vänersborg	1896	69
LINDSKOG, STURE, Köpman, Trollhättan	1895	69
LUNDIN, GUNNAR, Direktör, Vänersborg	1907	69
LUNDIN, JAN, Vänersborg	1936	69
RAHNER, STEN ERIK, Med. stud., Göteborg	1947	69
SJÖÖ, STIG, Ingenjör, Göteborg	1918	69
SKOGLUND, FOLKE, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1915	69
TENGBERG, GUNNAR, Vänersborg	1944	69
TIDSTRAND, HARRY, Bankkamrer, Vänersborg	1909	69
ULVEGÄRDE, DAG, Pol. mag., Sundsvall	1941	69
ULVEGÄRDE, SVEN-OLOF, Fil. stud., Vänersborg	1945	69
ÅGREN, TORSTEN, Brukstjänsteman, Vänersborg	1903	69

Styrelsen är tacksam för uppgift å personer, som böra kallas till medlemmar i Gillet.

För att underlätta kassafogdens arbete med medlemsförteckningen ombedes gillebröderna att till Gillet anmäla ev. ändring av adress, titel, m. m.

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 1969.

Styrelse.

SAHLIN, ERIK, Länspolischef, *Förste ålderman* 1964.
GULZ, THORSTEN, Driftchef, *Andre ålderman, Gilleskrivare* 1954.
JANSON, OLOV, Kamrer, *Kassafogde*, 1964.
SAHLIN, STEN, Direktör, *Bisittare* 1962.
THERNQUIST, OLE, Handelsträdgårdsmästare, *Bisittare* 1964.
LIND, SVEN, Disponent, *Bisittare* 1966.
LUNDBORG, EVERT, Köpman, *Bisittare* 1968.

LARSSON, STIG, Kamrer, *Ersättare* 1966.
RANER, LENNART, Köpman, *Ersättare* 1968.

Beredningsnämnd.

GULZ, THORSTEN, Driftchef, *Gilleskrivare*.
JANSON, OLOV, Kamrer, *Gillevärd*.
LUNDBORG, EVERT, Köpman.
LARSSON, STIG, Kamrer.
BJÖRKMAN, LENNART, Sjukvårdsdirektör.
DAVIDSSON, BILT, Banktjänsteman.
MOLLBERG, RUNE, Annonskonsulent.

Årsskriftsnämnd.

PÄRUD, NILS, Universitetslektor.
SANDBERG, NILS, Förste bibliotekarie.
JOHANSON, STURE, Redaktör.
LUNDGREN, SUNE, Rektor.
GULZ, THORSTEN, Driftchef.

Räkenskapsgranskare.

THERNQUIST, KJELL, Redovisningsman.
DAVIDSSON, BILT, Banktjänsteman.

MOLLBERG, RUNE, Annonkonsulent, *Ersättare*.

STIFTELSEN VANERSBORGS SÖNERS GILLES ÅLDERDOMSHEM 1969.

Styrelse

SAHLIN, ERIK, Länspolischef, *Ordförande* 1964.
GULZ, THORSTEN, Driftchef, *Vice ordförande, Sekretärare* 1954.
JANSON, OLOV, Kamrer, *Kassör* 1964.
SAHLIN, STEN, Direktör, *Ledamot* 1962.
THERNQUIST, OLE, Handelsträdgårdsmästare, *Ledamot* 1964.
LIND, SVEN, Disponent, *Ledamot* 1966.
LUNDBORG, EVERT, Köpman, *Bisittare* 1968.

LARSSON, STIG, Kamrer, *Suppleant* 1966.
RANER, LENNART, Köpman, *Suppleant* 1968.

Revisorer.

THERNQUIST, KJELL, Redovisningsman.
DAVIDSSON, BILT, Banktjänsteman.

MOLLBERG, RUNE, Annonkonsulent, *Suppleant*.

VÄNERSBORGS DÖTTRENS GILLE 1969.

Styrelse

SELNERT, MAUD, Fru, *Första åldermor.*
NILSSON, GERD, Fru, *Andra åldermor.*
SVARD, AGNES, Fru, *Första gilleskrivare.*
PETRÉ-STROM, INGRID, Fru, *Andra gilleskrivare.*
FORSELL, GUNHILD, Fru, *Kassafogde.*
ENGQVIST, ELSA, Fru, *Gillevärdinna.*
LJUNGGREN, GRETA, Fru, *Gillevärdinna.*
TENG, KAISA, Fru, *Gillevärdinna.*
NORDGREN, ASTRID, Fru, *Gillevärdinna.*

AHLIN, ANNA-LISA, Fru, *Ersättare.*
HEDÉN, ADA, Fru, *Ersättare.*

Beredningsnämnd

ÖBERG, ALVA, Fru
ROSLIN, GUNHILD, Fru.
JACOBSSON, LISA, Fröken.
NILSSON, GERD, Fru.
ARVIDSSON, KARIN, Fru.
CARLSSON, BRITA, Fru.

SAND, ASTRID, Fru, *Ersättare.*
PETRÉ-STROM, INGRID, Fru, *Ersättare.*

Arkivarie.

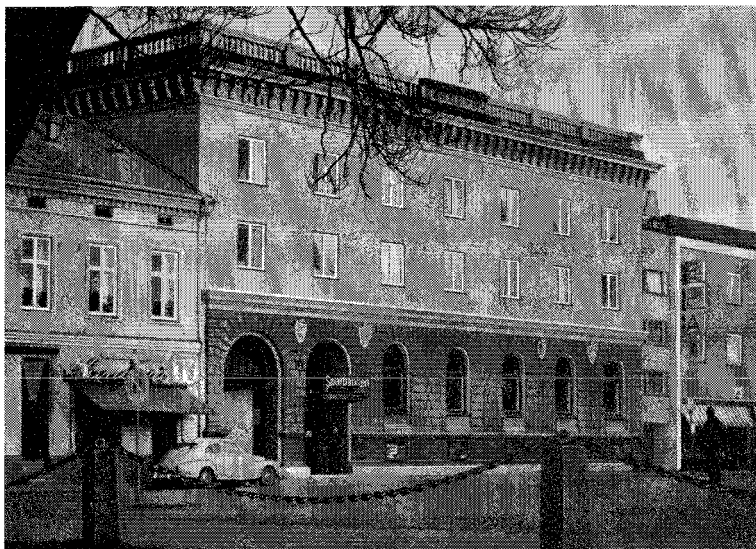
ÖBERG, ALVA, Fru.

Siffergranskare.

SÄRNER, RUTH, Fru.
SJÖGREN, STINA, Fru.

ZACKRISSON, ELSA, Fru, *Ersättare.*
GULZ, GRETA, Fru, *Ersättare.*

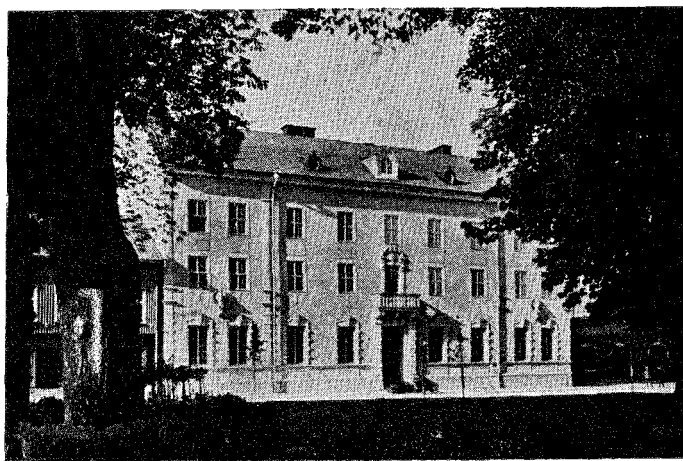
Gillet har 271 medlemmar, varav fem ständiga.

NÄR NI KAN SPARA
NÄR NI BEHÖVER LÅNA
GÅ TILL HEMORTENS
OCH BYGDENS BANK

SPARBANKEN VÄNERSBORG

Vänersborg — Brålanda — Frändefors — Vargön

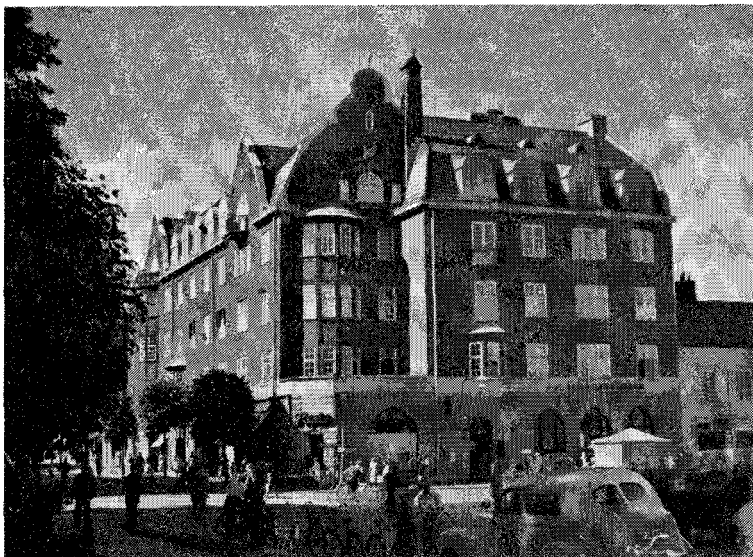

Välkommen till

SVENSKA HANDELSBANKEN

BANKEN FÖR HELA FOLKET

SVERIGES KREDITBANK

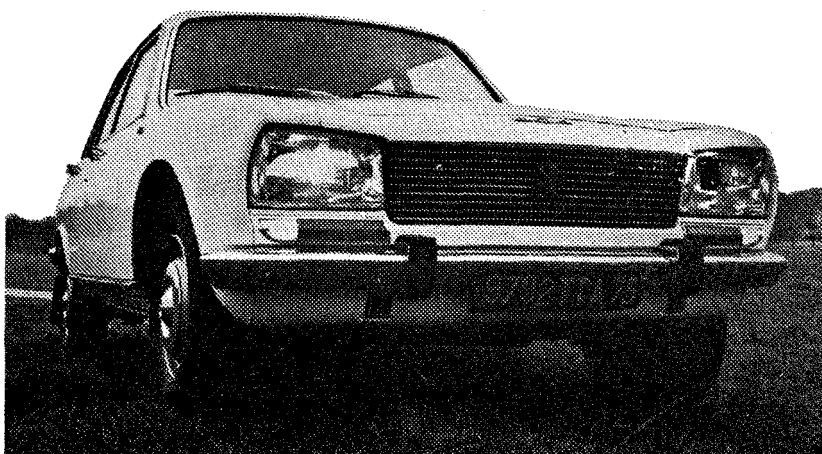
VÄNERSBORG

Erbjuder Eder sina tjänster

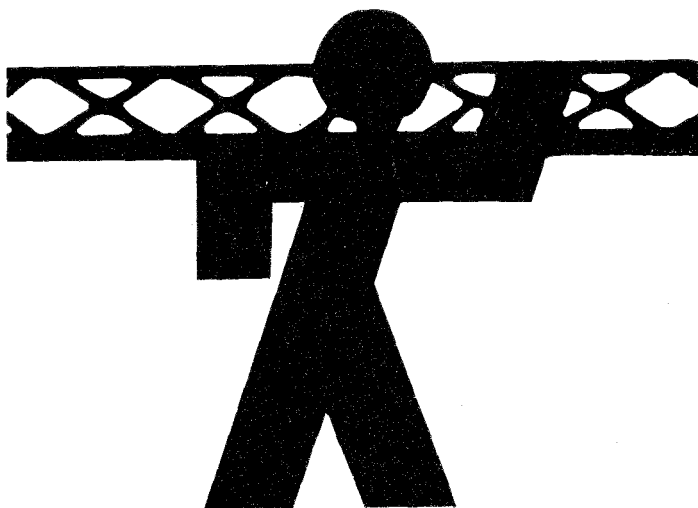
Årets bilköp.

Nu kan ni provköra nya Peugeot 504. Årets Bil.

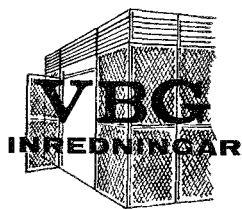

Ajohan

**Tenggrenstorpsvägen 10
Tfn 0521-13840 Vänersborg**

KAISERBJÄLKLAGET

AB Jönsson & Claesson

VÄNERSBORG 1

Telefon 0521/138 75

Välj

General Motors bilar

OPEL

CHEVROLET

BEDFORD

KVALITETSPRODUKTER

**Automobilfirman
BRÖDERNA KARLGE AB**

Vänersborg

Tel. 120 75

Trollhättan

Tel. 154 01

165 01

Ingen rök utan eld

Ingen eld utan försäkring

i

LÄNSFÖRSÄKRINGAR
ÄLVSBORGS LÄN

Box 107 462 01 Vänersborg 1 Tel. 0521/160 40

Välklädda gillebröder

ekiperar sig med
fördel i

**BEKLÄDNADS
AFFÄREN AB**
ETT HUS MED KLÄDER

**"Raka
spåret"**

**till Er
med**

eldningsolja

Ja, vi kommer direkt till Er med egen tankbil från vår depå här i Vänersborg och fyller eldningsolja.

Genom oss får Ni rätt eldningsolja
i rätt tid.

**Tag kontakt med oss. Ni får snabba och
pålitliga leveranser**

SJÖSTRÖMS

Tel. 102 54

Stadshotellet

Vänersborg

Rekommenderas !

Gåvor av värde

finner Ni hos oss.

Vår utsökta sortering i

Guld- och Silverarbeten samt Matsilver

ger Er tillfälle välja en värdefull
och uppskattad gåva.

Vänersborgs Guldsmedsaffär

Edsgatan 18

VÄNERSBORG

Tel. 102 26

Gör som jag...

abonnera på ELA och Ni får inte bara väl bevakade
ortsnyheter utan även kulturartiklar, husmors- och fa-
miljesidor, förströelseläsning, idrott och mycket annat —
allt utmärkt redigerat.

Ni kommer också att trivas med

ELFSBORGS LÄNS ANNONSBLAD

— landets största varannandagstidning

Rydings

Måleri AB

VERKSTAD:

Kronogatan 5

Telefon 131 25

BOSTAD:

Telefon 115 96

Utför allt inom yrket

NORDFELDTS KONDITORI

Edsgatan 12 B — Tel. 101 10

INGEMARS KONDITORI

Östra vägen 37 C — Tel. 166 95

Hedmansgatan 3 — Tel. 109 15

**FÖRSTKLASSIGA
OCH
VÄLSMAKANDE
KONDITORIVAROR**

Allt i TEGEL

AB TENGRENSTORPS

TEGEL

Tel. 110 11 — 165 50.

OLJEVÄRME

=====

VÄNERSBORG

=====

Tel. 122 36

Tel. 125 32

ELDNINGSS- OLJOR

GRUS
MASKINGRÄVNING

Välj HSB – vägen till bostad!

Medlemskap + insatssparande =
lägenhet med bostadsrätt

Lägenheterna erbjudas i turordning.

Bostadsrätten ger Er:
MEDINFLYTANDE, när det gäller
fastighetens förvaltning

När det gäller bostaden – tala med

HSB VÄNERSBORG

Kungsgatan 27, Vänersborg, tel. 117 93

Västkustens Fiskhall AB

Sundsgatan 7

Telefon 105 60

Filialer:

Marierovägen 18
Vargön, Fyrkanten
Lager o. Bostad
Kök

Tel. 165 58
Tel. 202 10
Tel. 103 14
Tel. 112 12

Dagligen färsk fisk

SKALDJUR – KONSERVER – DELIKATESSER

GRANITFIRMAN

Hallman &
Blomgren

VÄNERSBORG

GRAVVÅRDAR

Stenhuggeriet tel. 113 45

HAR NI VATTEN

Om inte — Ring oss!

VATTENFRAGAN LÖSES PÅ EN DAG

på bästa och billigaste sätt

om Ni har tur med våra

NYA SNABBORRANDE MASKINER

PUMPANLÄGGNINGAR UTFÖRES

Svensk Maskinborrning

Tel. Trollhättan **138 92** Vänersborg **113 11**

Kyl -

Frys -

Tvättmaskiner -

Plastbåtar -

köper Ni bäst och billigast
hos

LOTTAS SPARKÖP

Petersbergsvägen 37 — Tel. 172 16

Ivars Korv

TORGET

VÄNERSBORG

KVALITETSVAROR

från

Malmö Wienerkorvfabriks AB

Ordna Edra **TURISTRESOR**

med säker chaufför från

Vänersborgs Linjetrafik

Kjell Carlson Tel. **149 85** Kontor – Tel. **125 93** Bostad

BEKVÄMA TURISTBUSSAR
FÖR UPP TILL 49 PERSONER

Philipsons har Bilen för Er

Audi

DET NYA NAMNET
ATT RÄKNA MED
I MELLANKLASSEN

**MERCEDES
DIESEL**

räkna med LÅG
driftskostnad

– Simca 1100 –

”Bilen för begåvat folk”

Vänersborg tel. 120 60

Trollhättan tel. 364 00

Ombyggnadsarbetena

på Gillets fastighet

utförda av

BYGGM. KARL KARLSSON

LÖNNEBERGSHAGE

TEL. 260 11

KB Vänersborgs Grävmaskiner

Olsson & Co

Nygatan 84, VÄNERSBORG

Tel. 109 98

***Utför Grävnings- och
Schaktningsarbeten***

***Uthyr Grävmaskiner, Trailers
och Bandtraktor***

SÄTT

FÄRG

PÅ TILLVARON MED

TAPETER o. FÄRGER

FRÅN

**JANSSONS TAPET &
FÄRGHANDEL**

EDSGATAN 21

VÄNERSBORG

TEL. 11102

SE BÄTTRE

med våra glasögon

HÖR BÄTTRE

med våra hörglasögon

*Kvalitetsvaror och god service får Ni alltid
hos*

ROSLINDS OPTIK

Legitimerad optiker

Edsgatan 16

Vänersborg

tel. 142 84

Kvalitetsvaror

I LÄDER och PARFYM

Väska

Roslinds Hörna, Vänersborg

Tel. 113 88

Tryck- saker

för hemmet,
föreningen eller affären
levereras av oss
snabbt
och välgjort

Petrés Tryckeri

Söderg. 3

Tel. 139 40

AB VÄNERSBORGS JÄRNHANDEL

En välsorterad järnhandel.

Tel. 100 82 — 102 87

Andersson, Larsson & Co

VÄNERSBORG — Telefon 106 69, 112 69

TRÄVAROR

HYVLERI

Byggnadsmaterial

Snickerifabrik

Papp, Spik, Masonite m. m.

för byggnadsändamål

Eldningsoljor

Kol

Koks

GRAND HOTELL

Hamngatan 7

Nytt

Modernt

Komfortabelt

Tel. 138 50 — 138 51 växel

I centrum av "LILLA PARIS" finner Ni de
välklädda damernas affär,

Specialaffären för

Dam- & Tonårskläder

Klänningstyger

RAGNAR NILSSON

Tel. 104 94

Vänersborg

Edsgatan 21

Säj bara

YNGVES

det räcker

om radio eller TV krånglar —

Yngves
RADIO-TV

Edsgatan 20 Tel. 103 11

462 01 Vänersborg

Drottningtorget Tel. 134 00

461 00 Trollhättan

LUNDINS RADIO & TV

Edsgatan 7

Tel. 105 43

Allt i Radio TV Musik

Grammofoner och service

Högtalaranläggningar uthyras

GILLEBRODERN

EKIPERAR SIG BÄST HOS

Lundborgs

EDSGATAN 14

TEL. 104 14

Vänersborgs Glasmästeri

(Hellman & C:o)

Affär:

Edsgatan 10, Tel. 101 28

Verkstad och Lager:

Vassbotten, Tel. ankn.

Fönsterglas, Ornament- och Råglas, Spegelglas,

Butiksrutor, Bilglas, Fönsterkitt m. m.

Glasmästeri, Glasning av nybyggnader m. m.

Glassliperi

Inramningar, Ramlist, Ovala ramar,

Fotografiramar, Speglar, Tavlor, Oljemålningar,
Konst, Hantverk, Presentartiklar.

Thernquists Blomsterhandel

Säg det med Blommor!

EDSGATAN 21

TELEFON 136 73 — 100 63

VÄNERSBORGS MÅLERIAFFÄR

Verkstaden Sundsgatan 37

Tel. 103 41 - 112 25

Vi utför under ansvar alla slag av
MÅLNINGSARBETEN

Nybyggnader Reparationer
Skylt- och Möbelmålning

Försäljer:

OLJOR, FÄRGER, LACKER, PLASTFÄRGER
m. m.

Rörledningsfirman

B ERLANDSSON AB

R. R. medlem

Tel. 110 85 - - - 158 50

Kvalitetstrycksaker

Bergs Tryckeri

VÄNERSBORGS BOKTRYCKERI AB

Telefon 100 02, 133 02

HOTELL GILLET

inrymt i

Vänersborgs Söners Gilles hus

Edsgatan 53

LUGNT, TRIVSAMT MED GODA BÄDDAR

Humana priser

Tel. 105 89

Tornbergs Pappershandel

Tel. 101 31, 107 27 – Vänersborg – Edsgatan 27

VALSORTERAD PAPPERSHANDEL — FOTOARTIKLAR

OLIVETTI

Skriv- & Räknemaskiner

KOPIOR av betyg o. handlingar utföres medan Ni väntar

Vänersborgs Färg- & Kemikalieaffär

Edsgatan 17

Inneh. Åke Nyström

Tel. 102 99

rekommenderar sig

med allt vad till

branschen hör

JOHANSON & PETERSSON

103 57

VÄNERSBORG

103 20

Kontor — Utställning — Lager

Östra Landsvägen

SNICKERIFABRIK tel. 12614

Specialité: **KÖKSINREDEN**

TRÄVAROR - BYGGNADSMATERIAL

PARKETTGOLV

Ensamförsäljare för **TESTA-FÖNSTER**

VÄNERSBORGS ELEKTRISKA

———— **OLLE SJÖSTAD** ————

Edsgatan 31

VÄNERSBORG

Tel. 110 66

Utför: Alla slag av el. installationer

**Försäljer: El. materiel, armatur, kylskåp,
dammsugare m. m.**

GETE FRUKT

EDSGATAN 15 — TEL. 104 72

— Specialisten på frukt —

Alla dagsaktuella

FRUKTER — KONSERVER — FRUKTKONSERVER

När det gäller

Persiennner

För rätt montering och säker service,
anlita fackmannen

F:a PERSIENN-TJÄNST

Sandmarksgatan 16, Vänersborg

Tel. 131 10

Aukt.

tillverkare

Handelsaktiebolaget

W U C O

VÄNERSBORG

Importör

Fordonsartikl. - Husvagnsartikl.

Fritids- och Hobbymaskiner

SPORTPRISER

Största sortering till låga priser

Pokaler – Plaketter – Medaljer – Förtjänsttecken
Föreningsmärken – Priser i glas och keramik – Klubb-
standar – Dräktmärken m. m.

Egen gravyranstalt – Snabba leveranser
Vi ordnar även idrottsmässor, lotterier och tombolor.
Lotterikiosker utlånas till kunder.

Rekvirera vår katalog.

FÖRENINGSTJÄNST I VÄNERSBORG AB

462 00 Postfack 249 - Tel. 0521-134 61 - 174 61

Vänersborgs Bokförings- och Revisionsbyrå

Tel. 105 99

Kronogatan 20

Vänersborg

Deklarationer Bokföringsuppdrag

Bouppteckningar, Boutredningar, Arvskiften

Välkommen till

Vänersborgs Bra Bohag – affär, som genom samköp med landets ledande möbelaffärer kan erbjuda Er bra bohag till verkligt förmånliga priser.

Vid gamla vattentornet.

Tel. 105 73, 165 73.

Vänersborg

Mäklarfirman

KJELL SUNDELIUS

FÖRMEDLAR köp och försäljning av Affärsrörelser,
Fastigheter och Egendomar.

VERKSTÄLLER: Auktioner och Boutredningar

UPPRÄTTAR: Firmaanmälningar, Testamenten, Äkten-
skapsförord m. m.

Telefon 100 90 – Bost. 169 74

Edsgatan 26, Vänersborg

Av Handelskammaren auktoriserad fastighetsmäklare.

Vänersborgs Bokhandels AB

Etablerad 1832

Böcker, papper, leksaker, skrivmaskiner –
även för uthyrning.

Specialité:

Vänersborgs- och Sjöbergslitteratur, varav
ett flertal restupplagor.

BOKHANDELN VID TORGET

Thure Carlssons Cykel- & Sport

Edsgatan 37

Tel. 117 24

SCOOTERS VESPA

MOPEDER: PUCH – CRESCENT

Cyklar: CRESCENT – DBS – SUNBEAUM

SPORTARTIKLAR – FISKREDSKAP

FULLSTÄNDIG SERVICE

SAHLINS BOKBINDERI AB

(etablerat 1860)

Parti- och privatbokbinderi

Hamngatan 5

Tel. 108 21

VÄNERSBORG

GÄLLER DET FOTO?
— DÅ LÖNAR DET SIG ATT BESÖKA

POLYFOTO

Edsgatan 31 — Tel 112 32

PORTRÄTTSERIER — FRAMKALLNING

KOPIERING — ALBUM — RAMAR

DET
BÄSTA
AV
GULD
— MÅLMSTRÖMS — UR
GULD

GILLBERGS TOBAKSHANDEL

Det mesta
av det bästa
i branschen

Kommissionär för:
**Penninglotteriet o.
Tipstjänst.**

Kläderna för Kvinnan

HEGARDTS

har det

Malmbergs

Tel. 109 06

Cykel- & Sportaffär

VÄNERSBORG

ZETTERBERGS SKOAFFÄR

Edsgatan 29

Vänersborg

Tel. 101 76

REKOMMENDERAS

GALLE VÄNERSBORGS
Möbelaffär A.B.
HAMNGATAN 13 - TELEFON 0521-10431

Möbler Mattor Gardiner Sängkläder

ANDERSONS
Elektriska

Edsgatan 17

Vänersborg

Tel. 104 32

ELEKTRISKA INSTALLATIONER - REPARATIONER

*Allt som fordras i en välsorterad
SPECERIAFFÄR finner Ni hos*

Sundelius Specerier

Sundsgatan 23

Tel. 102 98

Elektriska

installationer för belysning och kraft,
reparationer av alla slag.

Radio- & El- Service

Tel. kont. 116 67, bost. 127 34

Behörig installationsfirma för Vänersborg med omnejd.

Björndahls Bokbinderi

Nygatan 14 a

TEL. 137 29

Rekommenderas

Gaddes Sport & Vapen

HUSQVARNA och SAUER & SOHN jaktgevär

Fullständig service

Zoologisk avdelning

Kungsgatan 5

Tel 116 12

Berthel Andréén

JÄRN- & MASKINAFFÄR

Sundsgatan 23

Tel. 100 84

NÄR DET GÄLLER BÖCKER GÅ TILL

Mattssons Bokhandel AB

Residensgatan 7

Vänersborg

Tel. 154 50

BILFRAKT i Vänersborg AB

ALLAN NILSSON

Utför allt i lastbilstransporter, kortare såväl som längre

Försäljare för NYNÄS Eldningsoljor

Ordertelefon 0521 / 117 40

Vänersborgs Cementgjuteri

rekommenderar

sina välkända betongvaror

*Vid behov av
Väskor och Portföljer
vänd Er till*
Vänersborgs Läderaffär

Junior

Välsorterad
specialaffär i

Goss- & Flickkläder

Residensgatan 10

Tel. 130 45

VÄNERSBORG

Affären för ungdom

Vittvätt – Stärkning – Strykning

*Special-
Tvätten AB*

Strömstad

Fabrik o. kontor

Lysekil

Tel. 119 70

Tel Vänersborg 127 55

Tel. 126 55

PRISMA

PRESENTAFFÄREN i CENTRUM